

John Fernström

Dikter

version 2.1 - 6/7 1999

1. KARLAVAGNEN DANSAR MED SIN BRODER.	8
2. DET VAR DEN VÅREN.	9
3. EN MARS DAG NÄR SOLEN SKEN.	10
4. JOSEF OCH HANS BRÖDER.	11
5. BERCEUSE.	12
6. UNDERLIGA LÄNDER.	13
7. EN SJÖMAN PÅ LAND.	14
8. MARCIA FUNEBRE.	15
9. DÖDEN.	16
10. JAG GER ALDRIG TAPPT.	17
11. VID EN KYRKO GÅRDSGRIND.	18
12. ATTISK MORGON.	19
13. EN SAK SOM VI KANSKE GLÖMT.	20
14. MED ETT PARTITUR.	21
15. SISTA HAMNEN.	22
16. ATT ÄLSKA.	23
17. VISKADE KÄRLEKSORD.	24
18. ÅKALLAN INFÖR DEN STIGANDE SOLEN.	25
19. NU BRISTER VARJE SJÄLENS KÄLLA.	26
20. URTIDS DRÖMMAR.	27
21. TVILLINGSTJÄRNOR.	28
22. VILL DU? VÅGAR DU?	29
23. INLEDNINGSDIKTEN.	30
24. TRUBADUR PÅ SLOTTSBESÖK.	31
25. GAMLE PATRONS FILOSOFERING ÖVER KVÄLLENS SISTA PILSNER.	32
26. EN LJUSRÖD BLOMMA.	33
27. A PROPOS BONDEN SOM SÅLDE SMÖRET OCH TAPPADE PENGARNA.	34
28. KVÄLL.	35
29. SJÄLENS OÅTKOMLIGA CHANSON.	36
30. DET FANNS SKOGAR I MIN BARNDOM.	37
31. SUCK FRÅN EN ENSAMS HJÄRTEGRUND.	38
32. SÖTA LILLA SJÖJUNGFRUNS VAGGVISA.	39
33. SOM HJORTEN TRÄNGTAR TILL GRÖNA ÄNGAR.	40
34. TILL EN SÅNGARBRODER - DIKT OM VÅRENS FÖRSTA LÄRKA.	42

35. ALLA VINGADE SMÅ BRÖDER.	43
36. DEN STRANDANDE LYCKOJÄGAREN.	44
37. VART TAR ALLA VACKRA FLICKOR VÄGEN, OCH VAR KOMMER ALLA FULA KÄRINGAR IFRÅN?	45
38. ENSAM.	46
39. PÅ EN BÄNK I PARKENS LILJEKVARTER.	47
40. OM FRAMGÅNG I LIVET.	48
41. RÖRANDE LIVETS EKVATIONER.	50
42. BLIV MIN, SÅ ÄR VÄRLDEN DIN.	51
43. DIETRICH ORGEMESTER.	52
44. MIN ENDA VÄN.	53
45. SÅDAN ÄR MIN HIMMEL.	54
46. MENY VID ETT ÅLAGILLE.	55
47. TACK FÖR MUSIKEN!	56
48. MAJNATTSMUSIK.	57
49. VÅRT FOLK, VÅR FANA OCH VÅRT LAND.	58
50. STJÄRNAN SOM HETER MALÖRT.	61
51. EN BRIGG PÅ OKOTSKA HAVET.	62
I. Det går en brigg.	62
II. De tio.	62
52. KAPTEN SONESSON PÅ SOFIA SJUNGER SIN DÖDSSÅNG.	65
53. HAFIS' SÅNG OM KVINNANS SJÄL.	66
54. MARSCHVISA FÖR SÖDRA SKÅNINGARNA.	67
55. NATTLIG DJUNGELFANTASI.	69
56. TRUMSLAGAREN OM SIN DÖDE VÄN, MÖRDAREN.	70
57. NÄR JAG HAR DÖTT.	72
58. JUBALS ANDE.	73
59. VAR FINNS DE MODIGA KOMMENDANTER?	75
60. MED KROSSADE ILLUSIONER.	77
61. DIETFRÅGA.	78
62. LIVETS FÖDELSE, EN FANTASI EFTER LÄSNINGEN AV H.G. WELLS.	80
63. FÖREGÅNGSMÄNNEN.	81
64. LOKALPATRIOTISM.	82
65. NATT I GÖINGE.	83

66. VERSFÖTTERNAS VANDRING.	84
67. DEN RIKA FRUNS MORGONPSALM.	86
68. ADRIAN P. KUCKELIKU.	87
69. UNDER STORMENS VINGE.	90
70. HELIGA TRE KONUNGAR OCH JESUSBARNET.	91
71. EN VAGGVISA.	92
72. SCHUBERTS OFULLBORDADE.	93
73. MIN DÖDE BRORS LÄNGTAN.	94
74. KORSAR.	95
75. DEN LJUVLIGA CLEMENTINE.	96
76. KRÖNT MED LIDANDETS KRONA.	97
77. EN SOMMARVISA.	98
78. VID DIRIGENTPULTEN.	99
79. MAN MED FIOL UNDER ARMEN.	100
80. BERCEUSE FÖR EN DÖENDE PRINSESSA.	101
81. SVAL KÄRLEK.	102
82. SÅ DOG EN VIKING.	103
83. HÖGSOMMARNATTENS PROBLEM.	104
84. VAD ÄR DET?	105
85. KORSARENS SJÄLVRANNSAKAN.	106
86. RESIGNATION.	108
87. VART BÄR DU MIG, MIN TANKE?	109
88. KONSTNÄR.	110
89. DET VADAR I BLOD EN KORSFARARHÄR.	111
90. TRÖST.	112
91. SUCK FRÅN EN ENSAMS HJÄRTEGRUND.	113
92. SKÅNSKE SEGLARENS ÖNSKAN.	114
93. EN MISSLYCKAD MUSIKUS.	115
94. GÖR NÅGONTING!	116
95. EN LITEN BILD SOM GÖMMES.	117
96. DEN LILLA TANKEN I MITT HJÄRTA.	118
97. DOLCE FAR NIENTE.	119
98. TILL EN BRODER MED ETT HANDSLAG.	120
99. OM HYLLEBUSKEN, SOM VISSNADE OCH HÖGGS NER.	121
100. BÄREN VARANDRAS BÖRDOR.	122

101. EFTER LÄSNINGEN AV EN DIKT.	123
102. FARA OCH ECHNATON TÖMMER GIFTBÄGAREN.	124
103. FARAOS DANSERSKOR SJUNGA.	126
104. GRÄNSEN MELLAN ONT OCH GOTT.	127
105. EN VISA OM SKALDENS SYN PÅ UNGA FRUNTIMMER.	128
106. SAMTAL OM EN BARNDOMSVÄN.	129
107. PARVIS RIMMAD FYRFOTAD VERS.	131
108. SKALDEDRÖMMAR.	132
109. RÖRANDE KRIGET.	133
110. SKYMNINGSVISA TILL LUTA.	134
111. FORSKARÖDE.	135
112. KAMERALBITRÄDET PÅ RÄTT SPÅR.	136
113. DRYCKESVISA.	138
114. FESTDIKT.	139
115. TVÅ SMÅ PASTORALER OM TRÄDGÅRDEN I GISLÖV.	140
116. SORGEN.	141
117. SKYMNINGSDIKT.	142
118. ROSORNA.	143
119. EN SOMMARVISA I EN GAMMAL SJÖRÖVARESTAD.	144
120. EN MELANKOLISK KVÄLLSVANDRARE FRAMFÖR EN KYRKOGRÄNSGRIND.	145
121. EN BLEK YNGLING PÅ EN KROGESTRAD.	146
122. EN BESEGRAD SKEPPSBRUTEN VIKING.	147
123. TILL EN JUBALS SON.	148
124. FISKAREN SJUNGER I SIN BÅT OM KVÄLLEN PÅ HAVET.	150
125. SKOTTSÅR	151
126. DEN VITA TJURENS BERG.	152
I. En yankee på upptäcktsfärd.	152
II. Exotisk nocturne.	153
III. Wang si fu börjar sin berättelse.	153
IV. En dikt av konungen, textad med tuschpensel på siden.	155
V. Wang si fu fortsätter sin berättelse.	155
VI. Döda äro furstarna och deras blodsarvingar.	156
VII. Wang si fu slutar sin berättelse.	156

1. Karlavagnen dansar med sin broder.

Karlavagnen dansar med sin broder,
Ursus major, Ursus minor,
Stora Björn med Lilla Björn,
medan vintergatans silverfloder
gå som pärl prydda linor
mellan himlens båda hörn.

Ty en stjärna står så stilla
kring vars boning kretsen skriker.
Se, den stjärnan längst i nord!
Varför dansar Björnen lilla,
medan natten sakta lider,
över lilla stjärnan Jord!

Svanens trekant, Ormens slinga
och Orion med sitt bälte
och Plejadens lilla hop,
vem kan edra vägar tvinga,
vem kan leda Skyttens hjälte
genom rymdens svarta grop?!

Evigt framgår sarabanden,
Ursus major går i spetsen,
kring den stjärnan som står fast.
Karlavagnen för vid handen
lille brodern, medan kretsen
skriker evigt, utan rast.

2. Det var den våren.

Men aldrig log en majnatts bleka måne
så ljuvligt som den gången i vår skog,
då du var klädd i vitt, och hela Skåne
vart smekt av bris, som genom kvällen drog.

Och jag var visst en stackars fåne,
som grät och kysste, när du bara log.
- Den aldrig varit kär, han håne,
men vi, som älskat så, vi minnas nog!

Vi minnas ännu månen, blek bak skyar,
där ännu aftonrodnan lyste varm
vi minnas brisen, som drog fram i snåren

och hundskall ifrån närbelägna byar
och doft av ljung och mjällvit jungfrubarm!
Ack ja, det var i maj! Det var den våren!

3. En marsdag när solen sken.

Om en månad skall humlorna surra
sin första och köldvalna dans
mellan dungar där duvorna kurra,
medan sippan slår ut någon stans.

Och en björk skall i salighet böja
sina nyspruckna ris för en bris,
vilkens fläktar skall vägarna röja
för den kommande solvärmens dis.

Och var själ skall då växa i styrka
ibland fågelsång, blommor och blad,
medan åkermän jordarna dyrka
under solens befruktande bad.

4. Josef och hans bröder.

Statt upp, du drömmare av drömmar
bland dina hårda bräder.
Det krävs, att någon varsamt sömmar
på diktens mantelflik,
när strävt kamelhår vasst föröder
var mjukhyllt tankes dynamik.
Låt sol och måne, elva stjärnor
stå bugande i diktarhjärnor!

De äro fallna för att djupt i brunnar
försänka alla dessa,
som talandes med egna munnar
ha budskap från en värld,
där andens makt i hög grandezza
rår över karavanens färd,
och sol och måne, elva stjärnor
stå bugande i diktarhjärnor.

Nåväl, I Josefs bröder, varer hårde
och säljer edra yngste,
som satts att drömmar ha i vårde,
att sjunga på er stig!
Gör deras lott blott till den tyngste!
- Dock, sanningen är tröstelig:
se, sol och måne, elva stjärnor
stå bugande i diktarhjärnor!

5. Berceuse.

Hördes strängspelets klang
stilla genom drömmens sus,
viskande så ljuvligt, tvang
tankens båt till sömnens hus.

Tankens båt till sömnens hus
gled så sakta fram mot drömd
slocknan - stilla som ett ljus.
Dagens oro viker glömd.

Dagens oro viker glömd,
seglar genom drömmens sjö
mot det land där sist blir tömd
lyckans kalk på sömnens ö.

6. Underliga länder.

O, att höra dessa sånger
långt bortöver allt som sjungits,
dessa toner ur ett vilset hjärta,
som ej någonsin har klappat.
Och att drömma dessa melodier,
som aldrig klingat, dessa underliga land,
över vilka aldrig burit
kända fågeltypers flyttningssträck.

Tänk att stå vid dessa fjärran stup,
se den stilla nattens lägerbål
vid de stigar som förflyktats
utan att besudlas av en jägarfot.
Se de vida underbara skogar
aldrig vuxna ur en obefintlig jord.
Fjärran, fjärran land och underbara lunder
aldrig skådade av mänskoblick.

Nu hörs suset som en viskning
över vida fjärran hav,
där i svarta nätter djuphet
brännings mareld glänser matt
som ett spökljus över drömda stränders
sällsamt vridna snäckoskal,
medan skummets salta friskhet
nynnar vilsegångna visor.

På de underliga sjöar, drömmande i skogar,
flyta vita näckroskalkar över dy.
Rosor dofta på små ängar ibland löv
i en skymningsdager röd av solnedgång.

Se, de landen har jag skådat med min undransfyllda blick,
de som aldrig nåtts av tanken eller tron.
Det är ensamt i de rymderna, och stilla.
Där finns inte plats för följe och vän.

Bara tyst kan man få nalkas
genom drömmars skymningsmoln,
ensam komma, ensam vända åter
från de ensliga och underbara stunder.

7. En sjöman på land.

Se'n de gungande skepp
vart hans resande hem
ibland böljor och blå oceaner,
har han hållit i grepp
månget skot, som togs hem,
i bå'd brisar och vilda orkaner.

Han fick brassa och dra
och bland gårdingar gå,
i brams salning där var han som hemma,
men att fara åsta'
och med stimbåtar gå
fick han aldrig i livet att stämma.

Därför gick han i lann
från den seglares däck,
som var sist av de stolta fregatter.
Men den seglande man,
som ej trampar ett däck,
han blir fallen för långa debatter.

Alltså sitter han nu
vid den hamnkrogens bord,
där det talas om sjön och om resor.
Fast allt skrattar man ju
vid det supandes bord
åt hans klagan om lantlivets nesor.

Så han tar väl till slut
och far hem till den ort,
till det läget, där en gång han föddes,
till de käringars trut,
som ha gått på den ort,
där hans gubbe av skvallret föröddes.

För se timmerman Sven
han blev pinad ihjäl
för de vanor han lärt på Atlanten,
men hans son vill bli vän,
för han leds snart ihjäl
efter märsrån och staget och vanten.

8. Marcia funèbre.

Han var oss alla en godan bror,
hans sömn må bli lugn i det sista.
Nu följa vi honon med svarta flor
och toner av horn kring hans kista.

Hans liv var en sång i högsommarglans!
Stån upp, I bröder, och klagan,
ty Balder är fallen för mistelens lans,
och tårfull och dimmig är dagen!

Nu föra vi bort en höljd sarkofag
med callas och liljor och kransar,
nu brister en länk uti kedjans lag,
en fot haver tröttnat på dantzar

Så gack då till vila, vår lustige vän.
Din skämtan är slut och till ända,
och kvar stå nu sörjande tungsinta män
kring vägsäl där ingen får vända.

9. Döden.

Det finns bara ett igen
av de många orden.
Det finns bara ett att hoppas
efter årens tunga kamp.
Endast en kan ännu frälsa,
endast en på hela jorden,
från det svåra bittersalta
evigt tunga hårda tramp:
DÖDEN!

Tung är livets hårda börda
på en arm och fattig led.
Allt har blivit märkligt tungsamt,
världen ond och tiden vred.
Bara ett finns kvar att vänta,
bara ett kan vilan ge.
När det kommer, allt fullkomnas
som med själen än kan ske:
DÖDEN!

Det blir ljuvligt i det sista,
när min bittra själ blir nöjd.
Allt som plågar skall jag mista.
Allt blir ro. - En sen, fördröjd
liten tanke skall man sända
som en hälsning till den kulle,
där det vilar, som var jag,
som var knopp, vars blommning skulle
varda DÖDEN!

10. Jag ger aldrig tappt.

Jag vet vad man väntar detta kommande år:
min kropp den skall vrida sig i pina.
För en sjuk finns det plågor så mycket han förmår.
Men aldrig skall min tanke få sina.
Den *skall* brinna den själens gnista
som jag aldrig i livet vill mista.
Och, vid Gud, jag ger aldrig tappt!

Jag vet vad som väntar dessa kommande år:
det är fattigmans brist och umbäran,
det är nöd för de kära, som aldrig förstår
hur den nöden den vållar mig förfäran.
Men aldrig i livet skall jag sluta att strida
så sant som mig ödet gav allting att lida.
Och, vid Gud, jag ger aldrig tappt!

När en gång det beskärs mig evinnerligt sova,
på en enkel sten skall man rista som så:
(kanske skrytsamt och dumt, men sant, vill jag lova,
och därför mig tycks det bör stå där ändå)
"Hans liv var fullt av smärta,
som han bar med ett modigt hjärta.
Och, vid Gud, han gav aldrig tappt!"

11. Vid en kyrkogårdsgrind.

Här den duggar, sömnens manna.
Slut är kampen. *De* ha kämpat
livet genom. Spåren stanna
här för evigt. Allt är lämpat,
allt är dämpat.

Aldrig mumla döda strupar.
Sorg och glädje tiga stilla.
Ingen mer av trötthet stupar.
Ej mer söka här livets villa.
De är stilla. ----

Sakta leker sol i liljors
späda kalkars oskuldssvala
blom. Här domna alla viljors
krav. Här får blott vinden tala,
ron hugsvala.

12. Attisk morgon.

"Barnslig är kvinnan" mumlade Sokrates, mumlade misslynt tuggande getkött, vitlök och kål, tog sig desslikes surt vin en slurk ur målade amforan, vin som var kryddat.
"Barnslig Xantippa, ej synes hon vuxen, ej kan hon tänka, tänka logiskt som vuxet folk! Nu har hon vredgats, gripits av vrede på barnets vis över en tanke lysande klar som en stråle från Zevsen - klart sagd och fyndigt. Accentuera fick jag logiken, djärvt poängtera, givande tanken en liknelsens form. Sålunda uttryckt sade jag fram den, när min Xantippa, såsom hon brukar skäl tycktes finna fördröja min måltid av lök, kål och getkött:
- Lata getter se endast vissnande strån på ängen.
Har kanske formulerats bättre av Gustaf II Adolf:
Marken är alltid frusen för lata svin.
Icke har jag väl logiskt kallat för get dock min hustru, endast tryckande ut i liknelsens skärpande bilder eviga sanningen: ovillig kvinna skäl finner alltid undandraga sig mödan. - Då har hon gripits av vrede slungande ut bland eder: Har du en get fått till äkta, bock är du själv, bockfotad faun är du vorden din slyngel, drummel, förbannade ruggige! Horn skall ej länge dig fattas!
- Så som ett barn har hon talat, barn som är moget för riset."
Sokrates tuggar sitt getkött och mumlar, smuttar på vinet.
Listar så ut på tassande ängsligt smygande fötter, rädd för att märkas, när färden han styr mot de djupa dispyter, vilka ha burit hans rykte till tusende släktled. Xantippa vemodigt log blott i mjugg, när hon märkte de ängsliga fjäten:
"Fyh, att kalla sin hustru för get! Nu är han uppskrämd.
Örfilad skall han få gnälla, tiggande nattro till kvällen, när på sitt barnsliga trams bland dårar för dagen han tröttnat.
Slutligt till ro i min famn skall han dock ögonen sluta:
väl är han stursk och ett barn men mest dock min älskade ----"

13. En sak som vi kanske glömt.

Ha vi glömt den ljuvaste sångernas sång,
som vi sjöngo en natt på en vind
vid ett flämtande ljus i en kupa trång,
medan ute det doftade lind?

Och den flöt med de stillsamma stjärnornas sken,
medan månen stod vit bak en sky,
och de tonernas klang var så himmelsk och len,
var så ren och förundransvärt ny.

Ha vi glömt den för annan och kärvare låt
i en frusen och härjad värld,
där Satan och djävlar följars åt
på en onskans bländande färd?

Men kommer bara den tonen igen,
kanske fly vi från våra palats
och tro att om vindstrappan vindlar än
och vindskupan finns på sin plats,

då skall vi känna den doften av lind
och månen skall lysa som förr
och ett talgljus skall flämta för aftonens vind
bak en vindskupas halvstängda dörr.

Ack, den sången vi sjöng var en ynglingadröm,
som fick dö under mandomens kamp,
och den doften av lindar och månskenets ström
ha krossats av livets tramp.

14. Med ett partitur.

Här är den muntra klarinettens gång,
på dessa linjer, vilkas svarta rader
i sig förborga stundom kanon trång,
vars tema vävts i skämtande rullader.

Här klingar endast klar och ljushyld sång,
här slå ej pukor larmande krevader,
en ton av vemod kan väl någon gång
i smärta le bland kontrapunktsparader.

Men endast det är ganska visst och givet:
att enbart hjärtat kan ge kraft och lov
åt detta verk att leva genom åren.

Med hjärtats hjälp kan engång varda skrivet:
“Guds ande var i skeppet, fast hon sov!
Här ha vi funnit själens egen sång om våren!”

15. Sista hamnen.

Det sover en skuta i grönt vatten
i en gammal och drömmande hamn.
Och däckets har slatt sig och gistnad är ratten
och rårna hänga nakna kring en mast,
som burit många segel över luckornas last
- ett gammalt skepp som har luktat
av kryddlast, som havet har fuktat.

Det smyger en gubbe med vitt i håren
längs den mossklädda gatstenskaj,
där skutan ligger, som förr om åren
har varit hans hem ifrån Hudson Bay
till Kairo och Bangkok, Suez och Shanghai,
som rundat Hornet och länsat
på hav som mot döden har gränsat.

Nu ligger hon där som en pråm -utan riggen
som fick sjunga i hårdför cyklon.
Och bara av måsen och torsken och spiggen
störs dvilan på dess väg mot den eviga ron.
Och slaskvatten kluckar mot spanten
och sliten och grå hänger vanten.

Och långt bort i fjärran finns gröna små öar
i det hav, där det skeppet gick fram,
där hajfenors trekant bland hävande sjöar
drev flammande hat i en jungmans själ,
och palmer stod gröna mot skyar
och tropiska åskvädersbyar.

När "the roaring fourties" med makt fyllde vecken
av flygande röjlar, ett skepp
klöv skummet mot norr. Så slog emot däckets
"the doldrums" tills regnvädrets grepp
fick lossna för smeksamma vindar
med dofter av aplar och lindar.

Och jungman, som svor och hatade hajar
i den blodstinna ungdomens vår,
har blivit en gubbe, som går och svajar
med stapplande små steg i en hamn,
som sluter inom stenpirens skyddande famn
en gammal utsliten skuta.
- Här fick alltså resorna sluta.

16. Att älska.

Över världar, genom rymder går vårt rop,
går vårt jubel som en flammande låga,
genom himlarna det ljuder, då fördömdas hop
må väl lyssna från sin pina och plåga.

Det är kärleken som ropar i vårt blod,
våra själar och bultande hjärtan.
Vi ha sårats av dess taggar, och dess flod
brusar rytande av våndan och smärtan.

Men i jubel stiger ropet från min själ,
stiger salig min eviga förklaring:
Kärleken har blommat, nu förstår jag väl,
att ett världsallt räcker knappt till dess förvaring.

17. Viskade kärleksord.

Mitt hjärta låg ensamt i brännande sand,
det var hackat av ödemarlens fåglar,
det var sargat av rovdjurens rivande tand,
det låg torkat bland klippor och bland stenar.

Då växte där en blomma med doftande blad
och skugga för mitt torkade hjärta,
och där framflöt en källa med svalkande bad.
Ack, den källan! Ack, den blomman för de såren!

Nu jublar mitt hjärta i blommornas hägn
och svalkas i silverklara flöden,
ty den örten som vattnas av kärlekens regn
den för dofter från paradiset lunder.

18. Åkallan inför den stigande solen.

Solbrand, stig ur havets morgondimma
□löver kuster, som på dagen bida,
sträcka famnen mot fullkomlighetens timma,
som skall ingå över fälten vida!
Då skall klorofyllets färgspel mystiskt dansas,
ångor stiga över ängar gröna,
insektssurr och fåglars vingslag anas
- så skall fälten solens strålar löna.

Skrid ur mörker genom rymder djupa!
Ty i bön mot sol var ört vill lyfta
kalk och stänglar. Strålande var ättestupa
öppnar mot din blick sin mörka klyfta.
Se, åkallan genom sekler burits,
livets källa, dina varma händer!
Stig, du sol, tills dagens skörd har skurits,
stolt bland skyar över vida länder!

19. Nu brister varje själens källa.

Nu brister varje själens källa
i sång och doftande blom.
Och nu är den tid då tankarna välla
förbi rannsakan och dom.

Nu sjunga alla mina strängar
så vackert som de sjunga kan,
nu blomma alla örtesängar
som jag i livet fann.

För detta är den ljuvliga tiden
då allting blir nytt och stort,
då undret är vordet och dagen liden,
och upp går förnyringens port.

20. Urtidsdrömmar.

Detta är de svarta ögonens tjusning:
att jag såg dem glimma över lägerbålen,
där snårens dunkel bröts av gläntans ljusning,
och brandrök svävade kring vattningshålen.

Detta är de vida vägarnas berusning:
att jag såg dem draga som kritvita streck,
medan skogar stod med heta vindars susning
omkring floden, som rann svart som bläck.

Detta är de vilda dagarnas gåta:
att jag lopp som en bland fria jägarna,
som följde spåren mellan stänglar våta
av morgondaggen över vildmarksvägarna.

Detta är min ständiga salighet:
att drömmen mig följer genom åren,
drömmen om livets otämjda farlighet
den gången, den tiden, den våren.

21. Tvillingstjärnor.

Det händer att i dygnets mörka timmar,
när allt är tyst och natten blott är frid
och stjärnehimlen bara sakta glimmar
långt fjärran från vår meningslösa strid;

det händer då att Fader Gud han limmar
med listigt leende en stjärnhybrid
av tvenne världar, som i etern simmar,
och slungar paret ut i båge vid.

Se' n far det runt, ett hopplöst kedjat par,
för evigt dömt till att i nöd och lust
få hänga samman, vart än färden drar.

De få en dubbel tyngd - dock med förlust
av all den frihet ensam stjärna har.
Gud vet om de ha särskilt roligt - just?

22. Vill du? Vågar du?

Märker du nu att -
- att jag klappar på din port?
Det är ditt hjärtas dörr jag vill forcera.

Denna underligas natt
kanske, kanske något stort,
något fasansfullt och ljuvligt skall passera.

Skall vår kärlek flamma
som en eldstod och en låga?
Skall passion och ångest stamma
heta ord om ljuvlig plåga?!

Vill du?
Vågar du?
Vågar du släppa dig hän i en flykt
mot stjärnor och helveten och det oändliga
långt bortom allt som är tryggt?

Vill du?
Vågar du?

23. Inledningsdikten.

Detta är inledningsdikten
som skulle ha skrivits med blod,
vars rytm skulle grott under vikten
av en dödslockas fallande lod.

Dess själ skulle gripit om strupen
med ett grepp som en rivande varg
och dess doft vara ånga förlupen
från en gravkistas multnande sarg,

men de orden som präntats med pennan
dofta borgerligt lamt utav bläck
- med en från liten bismak från rännan
där stupstockens blod rinner väck.

Se, den sången vill öppna på porten
till det land där min tanke gått vill,
till den ljuva och gräsliga orten
där en dikt och en bikt blivit till.

Stig härin och säg om du trives
bland mitt sällsamma formlösa folk
i en vänkrets som här beskrives
av en tankarnas stapplande tolk!

24. Trubadur på slottsbesök.

Då kom en diktare av stor bravur
och adligt glada levnadsvanor,
som slog sin lutas tablatur
likt trav av ryttarfanor.
Då växte liljor högt i örtagård
med doft som lovsång i det höga
och rosor blommande i vård
av blygt nedslaget öga.

Vad visste hon att dikten tiger
i vardagslivets gråa trista,
och att en ädel dikt blott stiger
ur stolta timmars skapargnista?

När sist han svann i solröksdis på bron,
hon blev med tårar i sitt öga,
och när hans jakthorn klang på mon,
då var dess glädje föga.

Men diktens riddare mot andra slott
red fram i bålda kämpadater.
Det bästa hade hon dock fått
av sångarns stora later.

25. Gamle patrons filosofering över kvällens sista pilsner.

Ja, di pratar en jädrans massa trams
så hälften va' nock av deras snack.
Di säger att far min drack
sej ihjäl, sicket sludder och fjams,
för hans lever var fördärvad.
Kan den sjukan va' förvärvad?
Ja, jag frågar bara!

Å di för en jädrans massa snack.
Får en själv va' i fred, så är det bra.
Härförleden var det någon som sa'
att ja', ja' var lat - nej tack!
Jag har styrt denna gården, väl att minnas,
då må väl för tusan energien finnas.
Ja, jag frågar bara!

Ja, di säger så mycket som är dumt!
Låt dom prata, va' di säger gir jag attan!
Att gumman min är rälilig, ja tvi for sattan,
det får di säja, jag tiger stumt,
för något som di säger kan ju liaväll
va' sant. Å då får man ti'a. Väll?
Ja, jag frågar bara!

26. En ljusröd blomma.

Det gick en påg på vägen
och fann en ljusröd blomma,
den gömde han förlägen
i byxans djupa lomma.

Ty inte törs man visa
för pigan och för drängen
att men kan skönhet prisa
från diket och från ängen.

När pågen kom till knuten
han tog sin blomma ut,
men torr och sönderbruten
den låg i handens strut.

Så går det allt emellan
om man för snålt vill gömma
det vackra som blott sällan
blir mål för känslor ömma.

27. A propos bonden som sålde smöret och tappade pengarna.

Skall här sjungas en visa på knaggliga knittel
om bonden som sålde sitt smör, en drittel,
och tappade pengan, så glöm då för all del
inte den glädje vi haft av hans fel.

I hundratals år ha vi skadeglatt flinat
och släktled på släktled har hjärtligen grinat
åt en trött stackars fan, som blev av med den slant,
som han ärligt förtjänt av en rik reflektant.

E det är nu en gång så förbenat roligt
och det värmer i hjärtat så underbart soligt,
när vi ser hur den ynkryggen ångrar och gnider,
hur en bonnjäkel tyst under oturen lider.

Men att känna en rysning av medömkan fara
längs med ryggen, när mannen han nämnes bara,
det vore en farlig hjärtats kultur,
en fara som Gud må rädda oss ur.

28. Kväll.

Här bland kärringblomst på gröna vångar
går en stig,
går med småsten mellan pilevallar,
medan kvällen sakta ångar
underlig.
Bränningsbruset sakta kallar.

Och en fjäril lyser genom kvällen
brokigt grann,
brokig i det bjärta kvällsolsröda.
Lärkorna ha tystnat. Alla ställen,
blicken fann,
tyckas vila liksom döda.

Blott det tångdoftfyllda svaga bruset
lever än,
lever mellan pilevallars rader.
Skymningen går sakta bort med ljuset.
Snart igen
natten rår bland vång och mador.

29. Själens oåtkomliga chanson.

Den går i moll och trånga intervaller
och djärva atonala språng,
den lyser bjärt som flammande marschaller,
den låt som blev mitt hjärtas sång.
- Den står mot brus av stråkarna på jorden
så ädel i sin klang som Gud
står bländande och oåtkomlig. Orden
ha svårt att nå dess fjärran ljud.

Så är mitt hjärtas fröjd och visa,
som ej kan fångas i en notskrifts tvång,
du ton, du aning, du mitt sinnes lisa,
du själens oåtkomliga chanson!

30. Det fanns skogar i min barndom.

Det fanns skogar i min barndom, som var gröna, som var sköna,
som var djupa,
det fanns blommor, det fanns vindar, det fanns böljor i en
blånande sjö.

Där var böljebrus och blomdoft och en kvällsbris kunde sakta dö
i en björkskog framför gråa urtidshällars hårda ättestup.

Och en fågel kunde gunga, kunde sjunga med sin lilla ljuva strupa,
och en syrsa kunde spela, kunde gnida sin fiol bland ängens
slagna hö,
och en slända kunde sväva ljus mot djupblå sjö bland vassens rö.
Ack, den glädje som mitt hjärta kunde dagligen insupa!

Nu är skogen oftast vissen i en torkans hårda värld,
och små blommor sakna doft och ljuvlighet,
och en syrsa har jag inte hört på många, många år,

och de fåglar som nu sjunga, deras sång är föga värd;
för det mesta är det kråkor som med krax och gruvlighet
stört min tanke och begrundan dessa sistförflutna år.

31. Suck från en ensams hjärtegrund.

Nej, det blir ingen vers och meter
och ingen klingande dikt
av det trista ordsvall som heter
den ensammes hopplösa bikt.

För min vän är rest och är gången,
och drömmen i vaka har vänt.
Den villan, som hållit mig fången,
är slut, det är det som har hänt.

Du frukt av min tanke och önskan,
varför vek du ur drömmarnas land,
så att sol gick i moln över grönskan
och var äng blev till ökensand?

32. Söta lilla sjöjungfruns vaggvisa.

Vilar blått ljus över stranden,
klingar smått brus över tången,
svävar mild doft över vågen,
flyter spillt stoft över skvalpet.

Ljuset är från havet,
kommer från dess slätter.
Bruset är begravet
sjöfolkssång i nätter.
Doften är från strandens
gula blomsterknippen,
stoftet ifrån landens
spröda frömjölsvippor.

Häver tung dyning, sakta,
ljusnar ung gryning, långsamt,
somnar trött sinne, varligt,
med ett minne, ljuvligt.

Dyningen kommer från djupen,
valars och rockors land,
gryning när solen ur stupen
uppgår från synkretsens rand.
Sinnet som somnar har tumlat
bland barnsliga bränningars skratt,
när stranden i månskenet mumlat
det som du minns från i natt.

33. Som hjorten trängtar till gröna ängar.

Nu går solen het i söder
över mark som järnhård glöder,
och en vind far brännande längs sanden
utan svalka genom branden.

Jag har tunga steg att vandra,
tyngre steg än alla andra,
bittra steg i hopplöst tröttsam plåga
genom öknens solbrandslåga...

Ty i fjärran vänta ängar,
där likt saftigt gröna strängar
löpa bladbeprydda blomsterrevor
mellan källsprångs svala skrevor.

Och i silvermånljus sjunga
syrors spel och fåglars tunga.
Ack, de fjärran ljusa, gröna ängar,
källors dryck och blomstersängar!

Genom mörkret löpte skräcken,
när vi jagades från bäcken,
bröderna i flykt från fräs och vatten,
medan ulven tjöt i natten.

Jag har skymtat deras fällar
ibland ödemarkens hållar,
genom virvelstormars sandkaskader
deras vilsna, skrämde rader.

Men med trötta steg i glöden
går min väg, kanske mot döden,
går mot hemmet, där den ängen grönskar,
som min själ begär och önskar.

Skall jag bli till blodig trasa
i en mordisk jaktnatts fasa?
- Först dock skall jag se dem stilla glida,
fjärilsvingar, vid min sida.

Jag skall höra kvällsmusiken,
fågelstrupemelodiken,
när min torra, spruckna mule dricker
svalt bland grönt som vederkvicker.

Jag får lugn i dödens smärta,
ty *dit* förde mig mitt hjärta,

*där vill hjärtat bo och evigt bida
efter ökenfärder vida.*

34. Till en sångarbroder - dikt om vårens första lärka.

Hjärtefågel, sjunger du mot skyar,
- strato-cumulus - mens vårens byar
vila sina pärlestänk,
knopp blir grönt i solens blänk!

Anar du, när jublet går mot ljuset,
det som sker där nere ibland gruset:
vårens lättsint ljuva dans,
klorofyllets gröna glans!

När du sjöng mot blåa rymder höga
hände nyss att årets första tröga
bi ur kupans gömsle flög,
ur en blomma honung sög.

Och en spindel glodde argt mot surret,
och ett duvopar tog paus i kurret,
från ett pilträd föll ett blad,
när det biet flög åstad.

Se, det kallet har oss båda givits,
broder lärka, du som har beskrivits
såsom liten, ful och grå,
har beskärts oss att vi få
låta fjärran hymner stiga
emot sol och rymder underliga
långt från vårens första bi
från en värld med blommor i.

Ty en spindel kan oss aldrig röra,
och ett pilblad aldrig nånsin höra
hjärtats sång mot solens brand
genom rymdens öde land.

35. Alla vingade små bröder.

Alla vingade små bröder,
duvor som flyga, sparvar på taken!
Se, mitt livsmod har man rövat,
jag är satt i fattigdom och nöd,
som har skaparkraften dövat,
dämpat ned till glöd.
Alla springande små bröder,
pekingeser och schäfer, o, ni ekorrars släkte!

Alla simmande små vänner,
guldfiskar röda och fiskar på djupen!
Se, jag längtar att främst i flockar
av sjungande vandrande skäkt
ströva dit drömmen lockar
och tanken - den färden blev stäckt,
o, ni surrande små vänner.
bikupans svärmar, humlor på ängen!

Alla blommande små syskon,
blåklockor svala, rågfältens vallmor!
Det är ändå härligt, livet,
fastän fyllt av motgång och leda.
Man får aldrig nog av kivet
och av storm och vågor vreda
- o, ni doftande små syskon,
små violer, ros och liljor.

36. Den strandande lyckojägaren.

Nu segla små båtar mot Schlaraffenlands strand
i dofter av blomster och vällukt.
Jag ser deras segels blånande grand
som gå efter drömmens kompass.

Jag seglade väl också på ett gungande däck
och styrde galejan mot lyckan,
men seglade åt fanders och skutan sprang läck.
- Så går det understundom på den färden.

Nu är jag en skeppsbruten sate som ser
med längtan på båtarna som gunga
mot landet, där lyckan välkomnande ler,
och fåglar i lunderna kvittra.

Men ännu finns väl plankor att timra en båt!
Så far jag väl den väg, som jag kommit.
Och ännu det skramlar i fickan en plåt,
och ännu har druvan väl safter.

Kan jag timra ett skepp, kan jag resa en mast,
pass då på, mina bröder i fjärran!
När jag kommer skall bågarna svingas med hast
för er vän, som så länge fick umbära!

37. Vart tar alla vackra flickor vägen, och var kommer alla fula käringar ifrån?

Vart äro de ungmörna gångna
- i kärlekens pinglande vår -
som höll alla männerna fångna
med ögon och lockiga hår?

Det sken som av ljus över vägen,
där de drogo med spänstiga fjät,
det klang som av saga och sägen,
och drömmarnas dimma stod tät.

Så drogo de fram genom lunder
vid klockors och bjällrors spel,
deras väsen vart heliga under
för släktenas manliga del.

Men allt som de drogo längs stigen
så slocknade ögonens eld.
Gud hjälpe, så jämmerligen
blev mången åt sidan ställd.

Det finns bara en och annan
som bär på en vacker själ
och har som ett smycke kring pannan
som hjälper mot ålder fullväl.

Men de flesta ha blitt något annat:
en käring krokig och sur,
som vållat att mötande stannat
- ty vet att käringmöte för olycklig tur.

38. Ensam.

Ingen skön kvinna låter
upp sin famn i min ungarlsbädd,
inget sött barn gråter
under lek på min blomsteräng.
Livet är en trist historia.

Ingen god vän tömmer
välgångsbägaren vid min härd,
ingen kär fru drömmer
vid det gårdstun där jag är värd.
Livet är en dum historia.

Ingen djup lycka önskar
att finna en väg till mitt bröst,
ingen stor skog grönskar
för det hjärta som alltid har höst.
Livet är en tragisk historia.

Ingen djup grav gömde
nånsin ett stoft som har lidit mer,
ingen ung själ drömde
större än jag - men jag drömmer ej mer,
ty livet har blivit en förskräcklig historia!

39. På en bänk i parkens liljekvarter.

Salighet i liljors
söta doft om kvällen!
Se, de hårda viljors
grepp om pansarfjällen
lossna som i drömmar,
medan doftens rus
stilla nedåt strömmar
över gatans brus.

H Ä R Ä R L I L J O R N A S K V A R T E R .

Över deras vita
skönhet flamma kalla
glober. Skarpa rita
skuggorna som falla
framför bänken ränder,
skuggors rand i grus
som med lätta händer
tecknas av ett ljus

H Ä R I L I L J O R N A S K V A R T E R .

Flickan sitter stilla
vid studentens kyssar.
Men - - den lilla
genom doften kryssar,
genom liljedoft,
seglar lyckans båt
med de gyllne tofter
välvda över gråt,

S E G L A R I L I L J O R N A S K V A R T E R !

40. Om framgång i livet.

Jo jo, min käre Andersson,
så kan det gå,
innan man vet ordet å:
Det var för många år se'n
en liten påg.
Han märkte inte hur den lede tjuren tog sats,
utan fick av hornen en luftseglats
och blev - som man säger när man är liten -
en ängel som dväljs på en sällare plats
- så blev hans ande från kroppen sliten.

Men ser du, min käre Andersson,
det var det som var fina Q.
Nu pratar man ännu om grabben,
men glömmer hans bröder sju.
De var bara vanligt folk,
riksdagsmän och folkskollärare och annat snyggt.
De multna nu i gravarnas smolk.
Ja, livet är ju styggt,
för, ser du Andersson,
han som var en barfotalasse med tur,
som aldrig gjorde något annat
än blev stångad av en tjur,
honom minns man rent förbannat.

Ja, ser du, sånt är livet.
Någon råkar händelsevis på
en liten ordkombination till en vers.
Honom minns man, men andra två,
som skrivit långa register härs och tvärs,
dem glömmer man.
Någon råkar sätta en färgklick på en pannå
och blir en konsthistorisk gestalt,
medan Kalle Johansson målar en stor landå
för en kronas peng i timmen, ett för allt,
bara för att han inte haft turen
att stängas av lyckotjuren.

För skall man bli nått här på jorden,
då skall man stängas eller sparkas fram.
Och tro nu mej, när jag säger di orden!
Och låt oss så ta oss en liten dram
och hoppas att också vi fötts till jorden
med samma changs som de andra,
fast det vete tusan om en Andersson
på turens vägar kan vandra.

Ja, skål då Andersson, för en enkel fundering
som nu har sagts av en enkel man,
som inte har fått någon bättre mundering
i tillvarons kamp uti livets land
än att hans sinne blitt enkelt beskaffat
och hjärnans blodomlopp så beskaffat
att han tänker så gott han kan.

41. Rörande livets ekvationer.

Man lär våra unga att tänka
i ekvationer och tal,
men vem vill de växande bänka
kring klingande pastoral?
Vem lär dem att stämma en lyra
till dityrambernas fest,
de unga som räkna ut hyra,
procentsats, diskonto och rest?

Det är fint med laborationer,
det är fint med kemi och fysik,
men vem lär dem Bachs inventioner
och överjordisk lyrik,
för vad hjälper X, Y och kvoten,
om av livets klingande dikt
blir ett räkneexempel, där roten
har nollor för allting av vikt?

42. Bliv min, så är världen din.

Och fanen han stod uppå höga bergets topp,
sin otäcka glödande mun lät han opp:

- Bliv min, så är världen din!

Men Kristus han såg över öknar och land
och vinkade trösteligt *nej* med sin hand
och gick så mot törnkrönta segrar.

Det finns, som man ser, en maning att få,
hav styrka att frankt svara *nej* däruppå:

- Bliv min, så är världen din!

Att köpa en värld för en odödlig själ
är obilligt köp - och därav jämväl
fly bort alla jublande segrar.

Om du - ensamme man - hör en larmande hop
av tidsandans slavar, som sänder dig rop:

- Bliv min, så är världen din!

Stå då fast som en ståndaktig leksakssoldat,
om du äger den gnistan, som för dig kavat
mot dyrköpta hemliga segrar!

43. Dietrich Orgemester.

Dietrich Buxtehude var vid 20 års ålder anställd som organist i Hälsingborgs Mariakyrka, men nådde senare världsrykte och var till sin död organist i Lübeck. Sista gången han omnämnes i handlingar från Hälsingborg kallas han *Dietrich Orgemester*.

Det var mitt livs förnämsta sång,
som flöt likt böljors brus i själens rum
den gången, då vi rodde natten lång
och Sundets vågor bröts av vind till skum.
När färdens väg vid Ven blev ganska trång,
då vart av sunnanvädret luften ljum,
från landet kom en doft av hö i stackar,
den drog i brisen ifrån Glumslövs backar.

Då sjöng mitt hjärta tyst en melodi,
när fjärran Kronborg sögs av natten upp,
det sjöng en ljuv och sällspord harmoni
emellan kvällsolslysta vågors gupp,
en sång som sakta svann och var förbi,
som aldrig vart en fugas första grupp,
som aldrig växte till en djärv toccata,
en passacaglia eller mild sonata.

Nu har jag skrivit stolta tonesvall,
som rullat fram i höga kyrkors valv.
Mitt vart ett mäktigt stort och präktigt kall.
För mina orgor tempelbågar skalv,
men innerst inne i min levnad all
jag lyssnat efter sång som blott blev halv,
då bryggan framför Hälsingborg i natten
så sakta spolades av Sundets vatten.

44. Min enda vän.

Av alla dessa är det endast en,
endast en som har mig verkligt kär,
endast en som ville stryka len
sin kind i kärlek emot min.

Och du, den enda, är mig dock för sen
att fatta vad min själ begär,
blir aldrig riktigt nära. - Sten
och tistlar - det blir skänken din!

Så är jag hopplöst ensam man,
som hopplöst ensam längtar i mitt bröst,
som längtar det som aldrig vinnas kan
i denna törnbevuxna öken.

En bitter kunskap som är riktigt sann!
Den bor och bränner i vart bröst:
att allt är ensamhet, och aldrig vann
en själ i kamp mot ensamhetens spöken.

45. Sådan är min himmel.

Jag vill bo i en himmel, där allting är dröm,
medan timmar och dagar bortskrida,
där skönhetsens syner bli en skimrande ström
för en själ, som har upphört att lida.
Jag vill bo där bland vänner, som bara kan le
med en hjärtats godhet som värmer,
jag vill drömma som de, jag vill lyssna och se
alla gåtor i klarlagda termer.

I den himlen skall skönheten vandra förbi
mellan molnstoders solstänkta block,
som ha staplats i höjden av en hög fantasi
i en prunkande himmelsk barock.
Vi skall flyta på skyar i vindoft och rus!
Kom kvinnor! Kom sånger! Kom dikt!
Mellan molnen går stråckklangens eviga brus
i symfoniska virvlar och skikt.

Och vi sjunka i tystnad, där själen blir rik
av tankar och njutningsfullt svärmod,
där ron blir den drömmande skymningen lik,
när den fylles av blomdoftens vårflod.

Det finns mycket att skriva om den himmelens fröjd,
om dess klanger och underbara toner,
om dess källor, om dess lunder, om dess fåglar, om dess höjd
och dess hissnande och eviga visioner.
Vet du något om den himlen, som i tanken är min,
sänd då bud, låt mig äntligt få veta,
hur man reser dit upp, hur man kommer ditin.
Jag är trött på att längta och leta.

46. Meny vid ett ålagille.

Jo,
först begynner vi med saltad ål,
men den ska' vara torr o' mager.
Te den vi tar en go' smörmad,
Te den så säger vi väll skål
o' lilla supen tager,
o' sen så tar vi nästa fad.

Den ålen bör va' armatjock
o' helst vi tar den kokad
me' dillpotäter o' en sup
o' smör o' brö', så tror jag nock
att vi kan få den lämpligt bokad
som motgift emot hungerns glup.

O' sen så tar vi rökad ål,
som ä' så lagom fetlagd
o' stuvade potatis o' en ters
me' smör o' brö' o' säger skål.

Den värsta till o' vara fet
av ålarna i denna höst
den ska' serveras stekt i ugn.
En liten kvart, som var man vet,
gör gott i mage som i bröst.
Sup ut så värden kan bli lugn.
Visst skyr man fyllet - men dras me't.

Så tänker jag att aladåben
kan komma väl till gommens pass.
Den femte supen tar vi till han
och prövar sen att stå på tvåben.

Se'n gör vi väll en liten runda
kring lagårn o' gör syn på kregen,
o' känner grisarna på svålen.
Se'n tror ja' nock att vi begrundar
att ta' den hela madalegen
igen från början - med den lilla salta ålen.

47. Tack för musiken!

Jag tackar för de toner du spelat på min lyra!
Tack kära liv, du enda, du bittra!
För visorna om kärlek, för dansernas yra.
För toner som var mörka, för toner som glittra!

Somt har försvunnit som en skorrande knäpp,
när min lyra var för svag för att lyda
de lidelsens händer som med ivriga grepp
ville eviga underna tyda.
- Men har det klungit sakta av toner från det landet
som inte nås av vardagsgrått sinne,
då tackar jag ödmjukast för det ljuvliga grandet
som gjorde lilla visan till ett blivande minne!

O kära, stolta liv, jag vet det ju ej,
om det förunnats min lyra att ljuda
i ogripbar höghet. - Jag bytte ju ej
de enda strängar mitt jag kunde bjuda.
Du spelade på dem efter deras förmåga,
och jag drömmer ibland att det klang
som en aning om stormbrus och brinnande låga
och tiggande Weltschmerz och het Sturm und Drang.

Jag tackar för den drömmen i nätternas vaka
och välsignar de sånger du mig gav.
Det var sången som var du. Det andra skall jag vraka
den dag jag är mogen att stiga i min grav.

Så tackar jag för känslans och lidelsens stämma,
jag tackar dig för visan och klangen och rytmiken
och tackar för den sång, som intet kan hämma.
Kära liv, tackar allra mjukast för musiken!

48. Majnattsmusik.

Hör, nu spela stråkar, sjunger flöjt
i en tallskogs strängospel.
Tonarten har vinden höjt
från en kvällsbris' ljuva moll.
Tungt förstämnda pukor
rassla - timpani coperti.

När det hårda morgonröda
sist skall lysa grällt som tubors
buller, fly skall alla spröda
oboer och klarinetter,
tungt förstämnda pukor
rassla - timpani coperti.

Men ur djupa dunkelgröna
valven ännu ropar tonen
av den sällsamt sköna
majnattspastoralen.
Tungt förstämnda pukor
rassla - timpani coperti.

Men ur djupa dunkelgröna
valven ännu ropar tonen
av den sällsamt sköna
majnattspastoralen.
Tungt förstämnda pukor
rassla - timpani coperti.

Här i gryning tuban kallar
horn att blåsa ljus fanfar,
när dess krumstav arla skallar
genom isig morgonbrand,
högt uppstämnda pukor
klinga som en stridssignal.

Som en hymn mot sol skall stiga
dessa röster som i natten
lågo tämjda för att tiga
väntan lång i vilans hus,
högt uppstämnda pukor
dåna som en segersång.

49. Vårt folk, vår fana och vårt land.

FOLKET

Gångna äro jägarna
med klubbor och med pilar
från fjärran vildmarksvägarna,
där sol bland stammar silar,
långt bort från varg och björnar,
till sälla jägarmarker
högt ovan fjällets örnar
och hjortars vida parker.

Fallna äro härarna
med oxvagn och med lilar,
som drog mot tornbeväarna
på Romas stolta murar.
Ja, fallna äro männen
med sköldar, svärd och lansar,
de drogo bort, de svenner,
mot död på fjärran skansar.

Döda äro jarlarna,
var odalman är döder,
som fyllt med roddarkarlarna
de skepp, som gick mot söder,
de skepp som gick att söka
ett öde att fullborda,
den flocken att föröka,
som främlingar fick jorda.

Ridna äro skarorna
med hästar och med pikar,
som drog att trotsa farorna
bland Wallenbergs gelikar,
de män som slogs för läran
från egen sockenkyrka,
som vann den stolta äran
att Gud på svenska dyrka.

Sjunkna äro flottorna,
som gick på fjärran haven.
De multna nu i grottorna
allt i den våta graven.
De gick med rår och vanter
och vimplar och kompasser
bland böljors blåa branter
med jollar och barkasser.

Och stupade är bussarna

från tåget mot Poltava.
När isen frös på pussarna
den väg, de måste trava,
då knöt de hårda händer
och slogs som svenskar fria,
men en och en i sänder
har fällts av dödens lia.

Ja, svunna äro fäderna,
de goda männens rader,
i gråa vadmalskläderna,
i dyra guldbrokader.
Vi minns dem som en saga
om svenska män och sinnen.
Nu bör det oss att taga
ett arv och skapa minnen.

FANAN

Skall fanan fladdra svart?
Det är sjörövarfärg, det är sorg och död.
Nej, den färgen bär oss ingen vart.
Skall fanan fladdra röd?
Det är kärlekens, blodets och stridens färg.
Är vi nöjda med det? - både ja och nej!
Skall fladdret i duken vara grönt som ärg?
Pastoraler av klöver och grön timotej?
Bättre upp! När vi tåga mot hållar och berg
skall fanorna flamma av blått och av guld
som av blåklint och råg;
- det är färg som skall lysa svenskarnas tåg
i den värld där vårt folk skall gå fram
till vännernas glädje och fienders skam.

LANDET

Du steg ur de isiga dimmornas natt,
ur ancylushavets dyning,
med skrovliga hållar som blänkte matt
i vårarnas frostkalla gryning.

Du bredde mot milsvida skogar din famn,
när sommarens vindar drog milda
och duvan fick näste och skeppen fick hamn
bland skär som stod kala och vilda.

Du formades långsamt av vilja och stål,
av svärd och ristande plogar,
av tankar på framtidens längtade mål,
vårt land av åkrar och skogar.

Du jord, som har druckit av fädernas blod,
skall hölja oss själva som döda.

Du blivit vår längtans och kärleks klenod!
Tag, Sverige, vårt liv och vår möda!

50. Stjärnan som heter malört.

Ur Johannes' Uppenbarelse:

"Och den tredje ängeln stötte i sin basun. Då föll ifrån himlen en stor stjärna, brinnande såsom ett bloss; och den föll ned över tredjedelen av strömmarna och över vattenkällorna. Och stjärnans namn var Malört.' Och tredjedelen av vattnet blev bitter malört; och många människor omkomma genom vattnet, därför att det hade blivit så bittert."

Se, nu har tiden hårdnat, bitter kamp
har spritt sitt gift i alla rena sinnen,
där allt helleniskt ljus blir stelnad kramp.
Nu är det bittra oss beskärt och givet,
nu blir vårt blodigaste epos skrivet.

Ty aldrig sover jorden nu en natt
som icke bryts av fjärran bombkrevader.
Med fasan dold bak varje blodstänkt ratt
i kvällsskyn flyger Dödens bombeskader.
Och smärtsamt kvida dödsskrins gycklarskratt
från sprängda gators blodiga estrader.
Nu skallar över världen denna rösten:
Jag, Liemannen, svarar nu för hösten!

Nu faller snart den stjärnan Malört ned
ur giftbefruktad himmels gråa skyar.
Guds väsens andedräkt skall blåsa vred
sin straffdom över städer, land och byar.
Och ingen undflyr malörtsstjärnans led,
dess mörka, stinkande och beska dyar,
nu blir oss räckt den svåra bittra galla
som bjuds till färdedryck åt alla.

Du går i storm och fador, bleka ljus,
du speglar dig i sorg och tårar, stjärna!
Vi se dig i de mörka skyars hus
som spöklikt dystert hot. Man kan ej värna,
man kan ej skydda mot ditt bittra rus.
- O, stjärna, du vars namn är Malört, svara,
när faller du bland vår förskrämda skara?

51. En brigg på Okotska havet.

I. Det går en brigg.

Det går en brigg på Okotska havet
med riggen halvt överända.
Dess namn var sofia, Sofia av Råå,
dess sjöfolk är drunknat och dött och begravet,
den kallas nått annat törhända
av japsen som manna dess sviktande rå.

Den seglade bort på de svallande vatten,
när vårvinden lekte i Sundet,
och tio rååbor de drogo till sjöss.
Med gigtågen spända gick färden i natten
långt bortom Doggerska torskfiskegrundet.
- De tio blev borta. Farväl och adjöss!

II. De tio.

När jungmannen Anton äntrade masten,
- brams salning han nådde med möda,
det var i Biscayan och sjöar gick höga -
då kom där en brottsjö som svepte däckslasten,
och Anton med mera - han gick till de döda.
Av tio blev nio. Han räknades föga.

Men nere vid linjen blev timmerman borta,
han slogs av en fallande ända
i däckbet och gick överbord.
Med storbåten kom man dessvärre till korta
att bärga hans kropp ifrån haj - sånt kan hända.
Av nio blev åtta sjömän ombord.

Och nere vid Kap fick så bästeman sluta
- skars död med en kniv av en nigger -
och gubben vart arg som ett bi:
"Om detta går på, min förbannade skuta
får mannas av vildar som en djävla outrigger."
De åtta var sju, när hon drejade bi

Vid Aden långt den persiska viken.
Där gick så Hans steward i land för att suppa
- hur fan får man vin på en sådan ort?
Dock lurar en fara i tropiska riken:
som fyllhundar ofta, av solsting han stupa.
Av sju endast sex kunde segla alltfört.

Och skepparen svor som en sjövild satan

att endast med rååbor i skansen
segla jorden omkring, föra skutan till Råå.
Han ante ju aldrig att en leviatan
- krokodil uti Ganges - låg färdig för dansen
med sjätte mans knotor. Ja, så kan det gå.

De fem de brassade rår i tajfonen
sydöster om Hongkong, när Sigurdssons Kalle
fick släppa en ända och vinka farväl
från kammen av brottsjön som kom med cyklonen.
Det gick som en rysning längs sailorboys alle!
De fem voro fyra. "Min själ",
sade gubben, när jollen slogs sönder,
"nu gäller det livet, här gäller att bärga
de papper och pengar. Gör storbåten klar!"
När lugn som en ättling av Skånelands bönder
ur kajutan han steg såg han brottsjöar härja
bland männen vid fallet - blott två blevo kvar.

När båten tog sjön, då halkade Ratten.
De sågo hans ögon ur nattmörkret glimma
längs relingens rullande streck.
Se'n sögs han av stormbruset upp av natten.
Så gubben blev lämnad att segla i dimma
med Jönsson, som hackade tänder av skräck.

På åttonde dagen blev Jönsson tokig
och gjorde ett simhopp mot kinesiska djupen,
han vände och dök oich kallsupar slök,
men skepparen stod där gammal och krokig
och stirrade - ensam i slupen -
långt efter steambåtars svinnande rök.

Och detta var slutet på gubbens seglatser.
Han slutade just som en sailor plår sluta,
en sailor från fiskläget Råå,
en sailor som prövat de hårda strapatser,
som förunnas det folk som kringseglar med skuta
under vindarnas strömmar på böljorna blå.

Men vraket blev bärgat till Nagasaki
när stormen bedarrat, och japsen behändigt
fick riggat den skutan pånytt.
Vart segel blev botat som stormen blåst hack i,
vart tågvirke splitsat som blivit eländigt
de dagar brottsjöar fradgat och spytt.

Så nu seglar en brigg på Okotska havet
med riggen halvt överända.
Dess namn var Sofia, Sofia av Råå.
Dess sjöfolk är drunknat och dött och begravet.

Den kallas nått annat törhända
av japsen som manna' dess sviktande rå.

52. Kapten Sonesson på Sofia sjunger sin dödssång.

Nu står här en ensam och skeppsbruten gubbe
och lämnar sin själ i Guds heliga händer,
här kommer en murken och gisten stubbe
från åkern som Döden har skördat. Som bränder
i vådeld de andra förgjorts. - Ej rubbe
du, Satan, min kurs mot Guds stränder!

Gud Fader som skiljer på getter och får,
för mig undan till höger och ställ mig bland lammen!
Så ber Dig en man som mot djupet går,
för Din härlighets skull, amen!

Si, jag har varit en sjöman så god,
den där haver seglat på böljorna vida.
Jag runt Kap Horn vid ratten stod,
när sjöarna vräkte mot barkskeppets sida.

.....
För mig undan till höger och ställ mig bland lammen!
Så ber Dig en man som mot djupen går.

.....
Jag äntrade vanter med bultande blod
på skutor som tycktes i vånda sig vrida
i virvlarnas gastkram längs bränningars flod
bland palmrev som grönska i havsströmmar strida.

Gud Fader, som skiljer på getter och får,
för mig undan till höger och ställ mig bland lammen!
Så ber Dig en man som mot djupen går,
för Din härlighets skull, i evighet, amen!

53. Hafis' sång om kvinnans själ.

Så sjunger Hafis, schejken, störst bland Persiens poeter,
vars sång är vin och rosendoft,
som trött koranens alla saligheter
behandlar som en handfull flyktigt stoft;
så sjunger Hafis, medan Schiras kullar
av näktergalars tungor sövs till dröm,
och dimman mängd med blomdoft rullar
i månens matta silverström;
så sjunger Hafis, när hans sinne villas
av det som skönast var att nå,
av det som aldrig någonsin kan stillas
förr'n kärleken får blomma, - då
sjunger Hafis, knäppande på lutan
med tanken vilande på hennes slanka kropp,
han sjunger sakta, viskar utan
att ögat vågar blicka opp:
"Din själ, o kära, din mjuka milda själ,
den är en strof av himlens djupa blå,
en sällsamt skön och ljuvlig vers,
som skrivits av Allah - han vare lovad!"

O, kvinno själar diktade av gudar
som sång av himlens blåa ljus!
O dröm, o rosendoft som budar
om ljuvlighet i smärtans hus!
Se - Hafis sjöng i Schiras blomsterdalar
och drack sitt vin, men flickan såg en tår
i schejkens öga - såg en tår som talar
till oss igenom många hundra år.

54. Marschvisa för Södra Skåningarna.

Hej,

vi har kört med våra bilar,
vi har skjutit med kanon
ibland skogar, berg och dalar upp mot norr,
men när vi går mot söder
blir det annan låt och ton
när vi hör de skånska tungornas skorr.
Då finns det ingenting som lenar som det skånska språkets klang,
de' finns ingenting som lenar så som de'.

Ja,

se de flickorna i Böste
och i Ystad och i Lund
och de gårdarna i Tosterup och Räng;
det är dem vi ska' försvara
liksom Ola Jeppssons hund
och di kregen som där beta på hans äng.
Då finns det ingenting som lenar som att ha en bra kanon,
de' finns ingenting som lenar så som de'.

Men

ifrån Revinge till Ystad
ska' vi trampa många mil
där som vägen är så gemomvåt och sur.
Och mens regnet droppar långsamt
eller faller som ett stril
eller forsar som en smattrande skur,
då finns det ingenting såsom ärtor, fläsk och brö'.
De' finns ingenting som lenar så som de'.

Och

när om lördan vi får permis
ska' vi dansa med vår tös,
fast nog händer de' att hon är sur och tvär
(för se kvinnans svåra lynne
är som nordanvinden bös
båd' i Stockholm och Småland och här).
Då finns där ingenting som lenar som en kyss på hennes mun.
De' finns ingenting som lenar så som de'.

Ja,

vi har överste och löjtnant
och furirer och sergeant.
och kommandoord de hör vi mer än nock!
Men om en gång riktigt smäller
krigets åska, då min sjant
ska' ni se på skånska pågar - ock, ock!

Då finns där ingenting som lenar som att slåss av bara fan.
De' finns ingenting som lenar så som de'.

För

skulle krigets åskor rulla
över slättens gula fält,
över Skånes feta lera och dess råg,
skall vi ryta i vår vrede,
skall vi bryta våra tält
och gå framåt med en brinnande håg.
Då finns ingenting som lenar som att slåss för kung och land.
De' finns ingenting som lenar så som de'.

55. Nattlig djungelfantasi.

Månens sken över skogen i natt
gör vildmarken fylld utav trånad.
Tigerns läte är milt som ett skratt
av månljusdrucken brinnande brånad.

Liljor dofta så ljuvligt i kväll,
och bergbäcken glittrar i natten.
Darrgräs växer bak en mossig häll,
och stjärnorna spegla sig i vatten.

Djungelkungen med rovdjurets tand
i kväll han är fylld utav längtan,
tusende männätters milda brand
ha tänt i hans själ en trängtan.

Nyss ur djupen han smög sig fram,
ur lianernas slingrande vävar,
strök sig mot bambuts bräckliga stam.
Han lyssnar och ser och bävar:

Det lyser litet ljus borti mänskornas dal,
det glimmar i dörren till en hydda,
där klingar en flöjt i natten, som är sval,
det doftar av liljor och krydda.

En blek liten yngling han spalar en sång
för rosorna, som blomma i gläntan.
I djungeln håller tigern inne sitt språng
och skälver av osläcklig längtan.

56. Trumslagaren om sin döde vän, mördaren.

Om ni vill, får ni höra en trist historia
om en kille, som bassade snork,
så synkoperna stod som en klingande gloria
kring hans klaffar av silver med putor av kork.

Det var just när som klangkistans basar brusade
i en hottande swingande Ellington-brake
som det hände, det trista som slutgiltigt grusade,
hans liv och hans jazzande toners lek.

Och den mannen han hette Karl Svensson i livet,
och han var på sitt sätt nog en great artist,
och rätt mycket vi sörja - så blev det ju skrivet -
vad musikerkåren i honom har mist.

Och han satt där och led medan stringbassen klunkade,
och orkestern den grät med sin brass-sektion.
Medan rytmen och blodet i ådrorna dunkade
såg han ut som en högst ordinär person.

Men när dansen var slut han grep mikrofonen.
"Good night everybody" han ropade trött.
Sen betalade han grabbarna fickpengslånen.
Så ingen har mistat en cent, när han dött.

Och så kom han då hem med en rakkniv beväpnad,
han tycks ju ha vetat vad där hade skett,
för den hustrun han älskat, hon såg till sin häpnad
en brinnande djävul, en fan utan vett.

För se fanns det en sak, som Karl Svensson han led av,
så var det när kärlekens allvar blev lek,
och fanns det nånting, som Karl Svensson blev vred av,
så var det när renhåtig vänskap blev svek.

Och tre fick man hämta som lik, det vet man!
Nog leder passionerna vilse ibland!
Och se rakkniven - mördarevapnet - det slet man
ur Svenssons kallnade, dödsstela hand.

Ja, så fick då hans levnads idyll uti G-dur
sitt bittra, patetiska c-mollslut.
Låt oss hoppas den stackarn i strålande E-dur
nu hottar bland änglar, nöjd som förut

Ja, nog blev det en sorg i de gäng där han spelat,
nog saknas Karl Svensson av folket på "Grand".

Det blir tomt i den krets, som hans levnad har delat,
men mest i "The jolly good fellows band".

57. När jag har dött.

Det disiga ljuset skall sakta spela
mellan kala grenar i esplanaden.
Kanske två, kanske fyra herrar skall stela
åka med stormhatt i bil genom staden,
och kanske en anhörig trött och förgråten
kompletterar den trista begravningsståten.

Mens klockklangen ringer som till helg över husen
bärs en kista så fram över kyrkogårdsgrusen.
Kanske någon skall tala om mitt livs besvär.
Det hör inte jag, jag är över det där.
Men jag vet hur musiken skall komma att låta,
och jag vet ju redan, vem som kommer att gråta.

58. Jubals ande.

Så läsa vi i Första Mosebok 4:19:

"Men Lemek tog sig två hustrur: den ena hette Ada, den andra Silla. Och Ada födde Jabal; han blev stamfader för dem som bo i tält och idka boskapsskötsel. Och hans broder hette Jubal; han blev stamfader för alla dem som hantera pipa och harpa."

I dimhöljda fador, i tidernas natt,
ifrån brontosauriers förkvävande stank,
medan ångestens skrik än förklingade matt
över slemmiga pölar i kärrens drank,
det flydde det väsen, som bar på en dikt
i kraniets innersta förborgade hus,
på en tanke, som skimrat i tidsåldrar, likt
en flämtande fosforlågas flyktiga ljus.

Det skälvde av längtan i månskärans ny.
Inför mastodonernas trumpetande skri
stod det bävande tyst; likt en kvällningens sky
drog en tanke, en sång, för dess själ förbi.

Och djupen, som dolde dess fattiga strid,
vart fyllda av drömmarna om dikt och klang,
som växte i mognad i omätlig tid,
tills sången, som frigjord ur bröstet sprang,
när grottornas män vid trummornas larm
och tonande knäppningar på sträng
sjöng ut sin neanderthalsglädje i arm
fast skrånande och bullrande refräng

Så föddes Jubals ande.

Den fostrats vid dinosauriers skrik,
vid lägereldarnas flamma,
den växte ur grottfolkets mörka mystik,
ur djungeln dess rottrådar stamma.

Den var uti tubornas larmande rund,
när Jeriko slogs utav Herran.
När murarna föllo en dånande stund,
då var Jubals ande ej fjärran.

Och söner av Jubal sjöng furstarnas lov
i alla de tider som farit,
deras stam för vart prunkande konungahov
dess andes stämpel har varit.

Deras själ den var med Karl den tolfte här,
där den sjöng i en sprucken skalmeja,

den lever i visan av trött resenär
ombord på en rutten galeja.
Den lever i sånger, som klinga ännu
från Babel, Egypten och Troja,
den lever i seklernas eviga nu,
den binds ej av tidernas boja.

Stån då upp alla männer av klingande sång,
I mänskones blomma och krona.
Låt höra edra visor, ty väntan synes lång
på sånger, som evinnerligt tona!

Stån då upp alla skalder, I harpones män,
med de gyllene sånger i strupa,
stäm då upp, låt oss se om det händer än,
att någon i det innersta djupa
kan bära på sagornas sjungande hjärta
som en gång den ängelen Asrafel,
om någon kan sjunga i skapandets smärta
en sång som en flammande lystringsapell
för oss som vill utgå i morgonens vind
och rida mot det flammande röda,
mot de mål, som fly undan likt skadskjuten hind,
men ge mening åt levnadens möda.

Ty med sånger skall vårt släkte diktande gå
från tider till tidernas tider,
genom dagarnas sol, genom skymningens grå,
genom natten som mörknar och lider.

59. Var finns de modiga kommandanter?

Man har samlat ihop i en sydtysk stad
alla de judar där bodde.
De stod trettio tusen vid stadens port,
trettio tusen som trodde
på Israels Jahve i himlarnas höjd.
Trettio tusen möjliga fäder
till en Mendelssohn, Einstein, Heine eller Freud,
de fingo en grav utan kistor och bräder.

De sköts vid kommandorops piskande skrik
en isig och kulen dag.
Man hade ej mat till fångar, men lik
dra ej näring från krigarnas lag.

Den blir kanske sådan, vår ariska stam,
när striderna hårdna. Man tar inga fångar.
Man skjuter de värnlösa utan skam,
när ur bombsprängda rännstenar blodet ångar.

Det är som att lyssna till den åldriga sägen
om cimbrernas hustrur, som drap sina män,
när en romersk legion dem slängde ur vägen.
Det tycks som den råheten levde än.

Och den mannen, som lät befalla
de trettio tusen judarnas död,
som lät de mördande salvorna knalla
tills snön av blod lyste röd,
han hade väl klandrats för vekhet
och kallats för ineffektiv
och hade väl tadelats för feighet
om inte han följt direktiv.

Men hade han haft det brinnande modet,
som växer ur friboren rätt,
då hade han sparat det rinnande blodet
och tagit sin straffdom lätt.
För om han än dömts från heder och liv,
så kunde han vetat att strider och kiv
måste stillas vid fredsslutets bord,
och att ett offer av trettiotusen
för att rädda hans rang och befäl
skall släpa hans namn för alltid i grusen,
skall samla förbannelser över hans själ.

Och hade han vågat ett trotsigt nej
i namnet av mänsklig besinning,

så hade han segrat. Men känslans plebej
ser aldrig på andens vinning!

Var finns de modiga kommandanter,
som våga att ha ett hjärta
för vänner såväl som för kombattanter
i denna förhärdade tidsålders smärta?

60. Med krossade illusioner.

Blek var han, och ögonen höll han slutna, medan hans fiol dämpat sjöng ut över den glåmiga publik, som spöklikt skymtade fram genom tobaksrökens blå töcken. Genom klirret av porslin och glas klingade hans ton som en fjärran silverklang. Ovanför estraden satt en klocka, som visade på 11.

"O, himlar som skimra i strålande ljus
och helveten som brinna!
Min stråke den vill sjunga i stora hus,
där måhga öron höra,
men alla mina drömmar smulas till grus
medan timmarna skrida,
och tonerna drunkna i buller och rus.
Vad har jag här att göra?"

Och tonens söta honung flöt fram genom den bittra oron av de mångas eggande tankar. Det var bara han som drömde. Ovanför honom visade klockan på 12. Då 'sjöng det i hans inre:

"Du ton, som klingar ur min fiol,
du kom från mitt eget hjärta.
Jag vill du skall dofta som nattviol
och sjunga om glädje och smärta,
du skall smeka som älskog och blända som ljus
och skoja som festen i rikemans hus.
Sjung kärlek, sjung smålek, sjung vånda och kval!
Nu spelar jag om rosor i tåreskuggans dal.

Men när klockan visade på 1, då packade han trött ned sin fiol. Det var tomt i hans inre. Några drunkna handelsresande diskuterade politik, några gäster ropade på notan. Allt var slut. Medan han stängde fiollådan jämrade det inom honom:

"Men alla mina drömmar smulas till grus
medan timmarna skrida
och tonerna drunkna i buller och rus.
Vad har jag här att göra?"

61. Dietfråga.

(Skrivet efter en julveckas skinkätande.)

Så stod han då upp med ett draget svärd
och slog dess klinga i bordet
och röt åt den bistert blickande värd
det djärva förlösande ordet:

"Här sitta vi nu vid ölet och fläsket ännu
vi bålda kämpar och glamma,
och här ha vi suttit i veckorna sju
vid maltbäsk och svinkött. Anamma!

Jag svär vid min klingas blodstänkta egg
att nu är tiden att handla,
att provsupa vin som har mustig drägg,
att svinkött i biffstek förvandla."

Och två, endast två, gick med dragna svärd
bland tunnor och vinfat en runda.
Och så stack man en oxe, som gick på sin färd
i en oxvandringens slutna rotunda.

Och han som man nyss hörde slå med makt
sin klinga i bordet och svära,
han gav så ett löfte och svor sig en pakt
att fartyg och männer bevära.

Och värden han höjde en bågare vin,
ett vin utav gyllena Söder,
och männen, som nyss åto kött av svin,
sig svuro till vapenbröder.

Så blev där till slut kring det vinsälla bord
ett rådslag om ledung och strider,
som vart till en härfärd, vars minne i Nord
skall leva till eviga tider.

Nu fattar man lätt av de nyssnämnda ord,
att hjälte blir ingen av fläsk,
och dåden gro djärvast där stektyngda bord
av vin få sin fläckarabesk.

Ty viljom vi äta och dricka besked
och styrka vårt mod och vår mandom
och bli som de gamble i framfarna led
de jävaste kämpar i landom!

62. Livets födelse, en fantasi efter läsningen av H.G. Wells.

Dagarna var kortare, när jorden var ung,
tidvattnet steg över ångande strand,
dimman vilade het och tung
över bälten av slam och sand.

x x x

Där solen är skymd av kvalmiga skyar,
färgade röda av vulkaner i brand,
där regnet flyter i piskande byar,
dränkande lavan som stelnar till land,

där floder och bäckar i tjutande fradga,
gyttja och slam över klippornas sänka,
vältra i vrede mot hav utan stadga,
medan ur svavelmoln blixterna blänka,

där ännu ej vilddjur i stormnatten ryter,
skogar ej växa i susande prakt,
där ännu förruttnelsens stank ej bryter
de kväljande ångornas urtidsmakt,
där föddes livet.

x x x

I eld och skummande sjöar
det föddes, i mitten av kämpande
krafter i en värld utan nåd.
Det vuxit i ro på lycksaliga öar,
där sekler ha framskridit sakta och dämpande
i en utvecklings långsamt spinnande tråd.

Men en gång den randas väl åter
den tid apokalypsen släpps fri
i tordön och och vräkande svaveldimma,
då sista livet sitt hjärteblod låter
mellan vacklande, sårade urbergens skri
mot den sista förgörelsens timma.

63. Föregångsmännen.

Hur har det gått med de djarva kumpaner,
som anat vad ingen har trott och förstått?
Var ha de hamnat de små karavaner,
som dragit mot länder, dit ingen har nått?
Ensamma gingo och flockarna drogo
mot tankarnas okända ödemarksland.
Långt från det erkända stredo och dogo
de fåvitske männer med hjärtat i brand.

Den som fann ångans väsens mysterier
blev spärrad i dårhusets stinkande hål,
och han, som ur stjärnornas rörelseserier
såg sanningen, brändes på flammande bål.
Dock, deras tankar blev bragta i ljuset,
de flög över världen i segrande glans,
och ryktet sjöng seger åt sanning i bruset
av tidsåldrars vingslag i seklernas dans.

Men bland skeletten, som multna i sanden,
det göms kanske större och ädlare gods,
bak grinande dödsskalletandgårdstrand
kanhända en hjärna sig tänkte till blods,
tänkte en tanke för evighet lämpad
och fattbar endast när årtusen gått.
Kanske en andens strid där blev kämpad,
som ingen med aningar fatta förmått.

Så sök längs de stigar som draga mot öken
långt bortom de små karavaners seraj.
När klockklängen svinner i fjärran med röken
från tankarnas utnötta omlastningskaj,
då skall du bland vrakspillror sanningar finna,
kanhända, bland fallna och glömda försök
till livsverk, som slagna om hjältarna minna.
Så sök då, o mänsklighet! Kämpa och sök!

64. Lokalpatriotism.

Det fanns i det gråaste fordom
en gubbe som bodde i Sodom.
Han börja' sin dag med en svordom
och fräste ett argsint: "Gomorra!"

För se gubben han var inte gifter,
gick aldrig på vinsälla vifter,
satt bara och läste i skrifter
om straffet som vänta' Gomorra.

Och slutligt så kvovs han av svavel
bland allt det ogudliga dravel,
som framfötts i otuktig avel
i Sodom och syndigt Gomorra.

Det sägs att det sista han tänkte,
när svavlet osa' och blänkte,
det var det hånskratt han skänkte
den brinnande staden Gomorra.

Ty den som i Sodom vart födder,
blev glad när den stad vart förödder,
av vilken hans avund var gödder.
För si, guldets rann till i Gomorra!

65. Natt i Göinge.

Det silar en gnutta av ljus mellan höga stammar,
det blåser en liten vind genom toppar,
men annars hörs bara en räv som skriker
ensam i natten.

Och bortöver insjön förtona disiga kammar.
Medan daggen stilla fördelar små droppar,
hörs bara räven som skriker
ensam i natten.

Den låter som själen i smärtans eviga kval,
den ödsliga räven i ödsliga, dunkla skogar.
Herregud, vad den otröstlig skriker!
Ensam i natten!

Det är som en gråt i hans ödsliga, sorgsna tal,
det är som om skogen den skälvde i sina fogar,
när den räven skriker och skriker
ensam i natten.

66. Versfötternas vandring.

Genom de forntida dimmiga sagors vikande töcken
först kan den lyssnande själen de lätta fotsteg förnimma.
Födda av blinda och åldringar buro de skälvande sånger,
sånger som växte till Iliader, till hjältarnas epos,
till dikter som sjöngos en morgon då skeppens skummande kölar
skavde en havsspolad sandstrand vid Trojas grånade murar.
Fram genom seklerna gick deras vandrings sjungande marschväg.
Orfiska hymner vordo till milda latinska sentenser,
herdarnas små elegier och pastoralernas klagan
skred genom månsvita nätter över en romersk campagna.
Högt har mot himlarna burits själarnas brännande sånger,
klingande versslag ha sprungit ur konstnärens skaparegester;
en, endast en, var dock grunden för sångernas väsen,
vandrande fram från sekler till sekler, skalder till skalder,
vandrande vitt bland folkslagens tankar. En blott var grunden:
jamben, trokéen, daktylen, dess bror anapesten, de fyra
lyfte parnasser mot rymder, där diktandets eviga låga
har lyst och skall lysa så länge en hjärna kan glädjas och lida.

När jamben vadar soligt glad
och lättsint genom diktens flod,
den lyser upp en värld i grått
med klang av unga gröna blad,
av bultande i ungt rött blod,
av rus och liv och övermått.

Följer så anapesten i haltande lunk!
Hur den klimprar likt banjon sitt dunk dunkidunk!
Som av fauner med bockhov på klapprande fot
är dess klang, är dess meter, dess stam och dess rot.

Tredje brodern utav fyra.
Hell troké! Din kärva lyra
stämd till hymninvocationer
klingar djupt ur själens grunder,
sjunger fast om tankens under
evighetens bittra toner!

Men när de skallande visor bli fallande
milda daktyler i svårmodigt lallande,
sjunka väl sångerna stilla till tigande
drömmarnas fötter likt jungfrur, som nigande
sänka sin panna i bön inför livet.

Sjungande ynglingar, skaldande män! Än tör väl nalkas
sekler, då dikten skall flamma mot varandets eviga urkraft,
ännu skall själarna dikta brinnande högstämda hymner,

burna av fyra vandrare män genom tider som skrida
fram mot den sista förgörelsens stund, då varandet slutar.
Under en slocknande sol skall kanske vår saga nå änden,
sagan som lekts med små kryp av ett stort och ofattbart väsen.
Då, när den sista tanken har domnat, stanna de fyra.
Vandringens mål blir blott detta: sjunka till vila i intet
efter en färd som har dragit fram genom eviga världar,
tusende stjärnbågar bortom allt vett, fram genom himlar,
ut över fasornas nattsvarta stup, över små ängar,
fåglar och blommor och gröna blad, blodiga strider.
Ingen skall veta om detta. - Ingen blir lämnad!
Blekt ibland stjärnor som frysa rullar blott klotet,
under vars ishölje sova glömda dikter och sånger.

67. Den rika fruns morgonpsalm.

Stora äro orden, som falla från min tunga
med stora stolta later från min hand,
djupa mörka blickar min' ögon synas slunga,
min storhet är som havets vida strand.
Men innerst är jag liten, ett litet dödstrött barn.
Ack, så liten är jag vorden, ett litet, litet flarn.

Rika ägodelar min' fäder ha mig skrivit,
med gyllne penning fyller jag min pung.
I gröna skogar vandra de hjordar man mig givit,
min rikhet är som bergets klippa tung.
Men innerst är jag fattig, ett litet fattigt hjon.
Ack, så fattig är jag vorden trots brokot klädebon.

Hemligt har jag burit all fattigdom och saknad,
all skräck för all min nöd och all min brist.
Svåra voro åren, tung morgon när jag vaknad',
ty detta allt skall falna när till sist
den Herren DÖD mig visar, att allt var blott ett lån,
blott en dröm, som jag får lämna den dag jag faller från.

68. Adrian P. Kuckeliku.

På en liten taverna i Kongens By
det satt tre gubbar och söp.
De tittade surt på varandra, ity
att den enes näsa den dröp.
Den förste han hette Johan Paston.
Franciscus han var nummer två,
den tredje, desslikes en mästare i sång,
var Adrian Petit Coclico.

Det var nu den sistnämndes näsa, som dröp,
där den sken av allt gammalt vin,
och herr Adrians ögon var sura och små,
han var nu ett gammalt svin.
Men allt som flacongen blev synbarligt lättare
de tinade upp dessa tre,
herr Adrian blev stursk som en undsluppen kättare,
och Johan Paston syntes märkbart le.

Och Franciskus Marcellus Amsortius sin vän
herr Johan knuffar i magen
och blinkar så knipslugt: - en bågare än,
så får vi herr Adrian dragen!

Adrian Petit Coclico, elev av Josquin de Près, var anställd vid danska hovet som sångare och musicus. Han hade varit biskop och påvens biktfader, därefter fängslad i tre år för "omoraliskt leverne". Blev protestant, påverkad av elankton, men blev senare anklagad för bigami och levde därefter som hovmusiker, först i Preussen och sedan i Danmark. Hans namn stavas i samtida danska ovräkenskaper understundom Kuckeliku.

Men herr Adrian log så lycksaligt förnöjder:
- Ja, gammal det blir man så fort.
Och orkar man bara med bordets fröjder,
allt annat är bara lort.

Och själv är jag visst en Metusalem
i ålder och skröplighet vorden;
till det himmelska nya Jerusalem
får man hämta mig snart ifrån jorden.
Jag var ju en andlig, men musicus mest,
som kontrapunkt lärt av de Près.
Var sång var en glädje, var en visa en fest.
Ack de dagar, de stunder, o Je!

Och min tanke den blommade upp i kantater
av underlig skönhet och ogripbar charme,
de evinnerliga korernas jubilater
jag noterat i fugors saliga larm.

Visst läste jag något ibland i Vulgata
- min tanke var eldig, den strövade vitt -
fast oftare sjöng jag en ljuvlig kantata.
Ack, de dagar, de stunder, då livet var fritt!

Men ni vet, mina bröder, hur framgången tog mig,
hur den helige fadern mig förde till Rom.
Det var där, som min lycka på allvar förtog sig,
det var där som min konst och min hjärna blev tom.
Fast jag blev ju en biskop i hans helighets följe,
och en biktfader var jag åt hans påvliga nåd,
och min levnad flöt fram i ett gyllene hölje,
tills jag föll för min lustas fördömliga dåd.

Se, i början då gick jag i glädjehusen.
Ack, de dagar, de kvinnor i fröjdernas sall!
Ack, det vinet, den sången, de tindrande ljusen!
Ack, de armar, de barmar, de ljuvliga kval!
Men hans helighets synder förtalda i bikten
göt en olja på elden som brann i min själ.
Visst sökte jag glömma i sången och dikten
den lusta, som gör en till syndens träl.

Men så föll jag till slut för hans älskarinnor.
O dårskap uppspirad i högfärdens dal!
Då drogs från hans ögon som skylande hinnor,
och han såg mina synder förutan tal.----
Franciskus Marcellus Amsortius log,
och Johan Paston föll i skratt:
Ack Adrian, din räva, du hans kvinnor tog
som man byter en gammal hatt! -

Men Adrian Petit, Petit Coclico,
han mörknade märkbart i hyn,
han böjde sitt huvud och talade så
med ögon som glödde ur rynkade bryn:
- Den djävuln mig smidde i bojor och kedja.
Det dröjde i år innan jag blev fri.
Det var ju så fåfängt att tro och bedja.
Så blev jag hemfallen åt kätter.

Mina senare öden dem känner ni redan.
Nu sitter jag här, en gammal filur.
Min stämma är sprucken, sången i nedan.
Men, skål mina herrar! Nu dricker vi ur!

Ja, så har jag tänkt mig, de satt och grunna'
år femtonhundra och sextiotvå
tre skallota gubbar, var mage en tunna,

och herr Adrians näsa var rinnande, blå.

Och att de verkligen funnits i livet
är uppenbarligen skrivet på pränt,
som finns att läsa i Konglig Arkivet
bland andra sällsynta pergament.

69. Under stormens vinge.

Längs med revlarna och sanden
piskas bränningar till skum
under måsarna, som skrika högt i skyn,
medan kalla, vita vingar
genom skummets salta dimma
lysa vitt mot stålblått ödesmättat dis.

Över revlarna och sanden
piskas bränningar till skum
innan solbrand hunnit färga himlens bryn.
Likt en ton, som evigt klingar,
likt ett skri i nödens timma
sorlar havet under stormens hårda ris.

Omkring revlarna och sanden
piskas bränningar till skum.
Det är sägnens kvalda röster, som i sång
sjunga döda sjömans nötta,
gamla ben till evig vila,
sjunga glömska över havets kalla djup.

Längs med revlarna och sanden
piskas bränningar till skum.
Och i vrede ryter storm bland grus och tång,
jagar fågelvingar trötta,
medan gryning börjar sila
över bistert gråa sjöars branta stup.

70. Heliga tre konungar och Jesusbarnet.

Mot nattlig himmels sammetsblåa klut
stod stjärnan som en flinga ädelt gull,
den skred så sakta fram för barnets skull
och lyste vägen mot ett fattigt slut.

Där vandra de, de vandra västerut
med Österns gyllne håvor i schatull.
Den heliga familjen klädd i ull
blev målet efter Jehovas beslut.

Och lagd på strå i fattigt åsnestall
log tiders härskare och furstars konung
sitt basmaleende för första gång

mot Österns kungar, deras gåvor all.
I deras sinnen dröp han fridens honung,
alltmedan änglarna sjöng julnattssång.

71. En vaggvisa.

Se, stjärnorna vandra och vandra
Sin ensliga skygga gång.
De sjunga väl de som vi andra
På sin längtans oändliga sång.

x x

De sjunga väl de som vi andra
Om längtan , som ej har slut.
Och mänskorna klaga och klandra
Tills att livet har runnit ut

x x

Ja mänskorna klaga och klandra
Och lida sin levnad lång.
Men stjärnorna le mot varandra.
När du sover så slutar min sång.

72. Schuberts ofullbordade.

Som dyster sträng och fjärran klagoljud
i mörka basar lopp en stilla sång,
tills små fioler sina toners fång
kringströdde såsom dagg på mästarns bud.

Och h-mollkantilenan bad till Gud,
uti oboen var dess gång,
då sprängde lidelsen ur formen trång,
och dramat skymtade i tonens skrud.

Men som en skönhetsdrucken stolt gudinna,
som ler och dansar över rosenäng,
kom sidotemat fört av milda stråkar,

en klangens skira, ljusa silverhinna
bars genom rymder hän av ton ur sträng
och lyste milt som sken från fjärran båkar.

Men lidelsernas sång kan aldrig döljas
av wienerklassicismens sobra ton.
Det brinner eld, men klarhet, under ron,
när tankarna i genomföring höljas.

O, sång av ljus och klarhet, svala böljas
evinnerliga gång! Den stora tron,
som vandrar sjungande på himlabron!
Du väg för snillet att begås och följas!

Så skrider melos ljus och undersam
i bittert ljuva sköna kantenor
mot slutet av en ädel symfoni.
Och stämningen blir buret allvarsam,
och sorgen blir en stilla cantus tenor,
tills satsen slutar som ett smärtans skri.

73. Min döde brors längtan.

Min bror var en jungman så fräsande fri
på en bark, som het' Signal av Råå,
och han tog sig en rortörn och han drejade bi
mellan Ystad och franska Bordeaux.

Och han äntrade vanter i stormvindens sus,
och han låg där på rårna och frös.
Och på frivakt han lyssna' till sjöarnas brus,
när en låringsvis kuling var bös.

Men en sjöman han fastnar ju ofta på land,
om än längtan står evigt till sjön.
Och de männer som spejat längs kölvattnets rand
längar havet, fast kanske i lönn.

Sist var han ju länsman, - en gällande karl
till att tampas med tjuvar och pack, -
som läste i böcker så lagen blev klar,
fick reda i böndernas snack.

Och när han blev döder en sensommarkväll,
och vi jordat hans fattiga lik,
så stannade kvar på hans lyrkogårdshäll
hans gråa och tillgivna tik.

Och fastän det sträckte sig mil efter mil
från graven i skogen till havet
hon låg där och tjöt genom stormvindens il
över liket, som låg där begravet,

mot den kust, som han aldrig kan hinna och nå,
vid det hav, som han aldrig får befara.
- Ja, tiken blev skjuten, vi måste ju så,
men dess namn skall jag alltid bevara.

74. Korsar.

Korsar, det ordet klingar som stål,
Som storm på hav, som ärofylld strid,
Som hugstora ynglingars drömda mål
I vårens och hoppets och kärlekens tid.

x x

"Låt krämaren löpa över min klinga",
Så är korsarernas sätt.
"Låt styrkan blöda och fegheten springa",
Så är korsarernas rätt.

x x

Men när vi skändat med liv och med lust
Och mistat vår heder på främmande kust,
Då längta vi hemåt till kärlekens hamn
Att gömma vår dödssynd i modersfamn.

x x

Men hatet ropar i varje öga:
"Tag bort din blodstänkta hand!
Vår Herre, som tronar i makt i det höga,
Dig kaste i Helvetets brand!

x x

Säg hör du dem gråta, de bleka själar,
Du offrat åt rovlystna'ns gud,
De tandagnisslande syndaträlar,
Som dött på din klingas bud.

75. Den ljuvliga Clementine.

O, ljuvlig, ljuvlig var hon, Clementine!
O, rosenblom och liljedoft och gull!
O, persikohy, o, sammetslena hull!
O, Clementine, o, jungfru jungfru fin!

Men gruvlig, gruvlig kom han med en min
av hädelse och grym och blodstänkt mull.
Och fåglarna blev tysta för hans skull.
O, stackars, stackars lilla Clementine!

Vad gör en bruten blomma? Vissnar ned.
Vad gör en fångad fågel? Dör i bur!
Vad gör ett trampat hjärta? Sörjer tungt.

Och bruten, vissnad Clementine hon led
den sorg, som aldrig någon kommer ur.
Ack, bittert är när livet skövlas ungt!

76. Krönt med lidandets krona.

Ditt hårda lidandes bleka krona
har lyst på din panna i många år.
Dig vill väl aldrig din plåga skona
i stunder som kommer och stunder som går.

Du är så mild i din dom om bröder,
det är en så'n ro i din klara blick,
du har en värme som rör och stöder,
du har den sällsynta vännens skick.

Hur har du kämpat din kamp mot livet,
hur har du funnit resignation,
hur blev dig slutligt ett fribrev skrivet
från bitter klagan? När fann du ron?

Det är ditt innerstas fina, blyga
och hemliga kunskap. Och aldrig röjd
skall hemligheten försynt betyga
hur stort den kände, som led förnöjd.

77. En sommarvisa.

Nu är solen i farten över vårt land,
det är plask i vart bad, det är dans i var krok.
Den som inte av glädje vill sjunga ett grand
är så säkert som amen en fullfjädrad tok,
för sol över Sverige är lycka
och minnen att höstkvällen smycka.

Och i skärgården går där små båtar på grund;
det är roligt ändå med en seglandes färd.
Om det välter en bil i ett dike vid Lund,
är det lustigt ändå, bara bilen blir värd
att i solskenet dras till en smedja
av en bärgande bil med en kedja.

Om ett hus brinner upp i vådeldens brand,
kan man campa i skogsdungar små.
Om en flicka slår opp, se'n hon lovat sin hand,
går man ut, och man hemkommer säkert som två,
för sommar'n är särdeles kärlekens tider;
det svärnar minsann, när mot hösten det lider.

78. Vid dirigentpulten.

Nu dånar mot pukors högt stämda skinn
en virvel bland skallande horn.
Gud giv den rytmen från själen min
ville stå där så fast som i pansrade torn
bland stråkar och rörblad och tungor
och strängar och hjärtan och lungor.

Stig stråkklang ur djupen av celli och bas,
stig högt som en sång ur mitt blod!
En tanke i flöjternas klingande fras
skall vi lyfta med jubel ur brinnande flod
av svallande rytmiska strömmar
bland heta melodiska drömmar.

Än väntar oss spelmän en vilsam extas:
adagiot skall bida i ro
så drömskirt i klangen som spindelvävsglas
i rymder där änglarna bo.
Och vällust skall välla ur sköna fioler,
en visa går fram över basars trioler.

Stån upp som ur klippor bland hårdföra män,
I basuner med röster av malm!
Ty i storm skall finalen gå framåt igen
efter scherzots idyll och adagiots psalm.
Vår sång varde glädje och stolta harmonier,
ty detta är kronan ibland symfonier!

79. Man med fiol under armen.

Han kom från det landet, som heter Nöd,
där slätten slumrar dyster;
han gick mot den skogen, som heter Död
och skimrar i sorgens lyster.

MEN VID DIKET STOD EN FLICKA :

Ack spela en visa, en glad liten trall
för mig, som vill sjunga och dansa.
Och spelar du glädje i tonernas svall,
med vinlöv skall jag dig kransa -

Då sänkte han pannans hägvälvda rund:
Jag har inga visor att spela, mitt hjärta,
och aldrig kan du sjunga med din rosendemund
mina sånger av sorg och smärta.

Så gick han då bortåt mot skogen Död
med steg som var hårda och tunga,
och solen gick ned i den bittraste glöd;
det är tungt att gå bort från de glada och unga.

MEN FLICKAN STOD KVAR VID DIKET OCH LOG.

80. Berceuse för en döende prinsessa.

Hon var en liten prinsessa från Shanstaterna, och jag fann hennes bild i "Peoples of all nations". Ansiktet var som av alabaster, som en statyett från det gamla Egypten. Hennes blommiga sidenkläder voro prydda med bjällror, och i håret hade hon en påfågelsfjäder.

Den dagen, då hon låg döende, smög en solstråle in och lekte fram guld på hennes bjällror. Ute dansade solreflexerna som små glittrande böljor på bambustammarna, och cikaderna spelade sordinerad stråkmusik till den vaggvisa som honungsfåglarna sjöng, därför att hon skulle dö.

Som en susning mellan träden
kommer visan, går i moll,
går som fjärran sorgeskväden
ifrån fjärran, fjärran håll:

SOV STILLA.
LIV GÖR ILLA.
DÖDENS BRO
FÖR TILL RO.

Som en susning mellan träden:

SOV STILLA

viskar visan, sörjer mjukt i moll:

LIV GÖR ILLA,
sjunger mörka sorgeskväden,
DÖDENS BRO,
långt från fjärran, fjärran håll,
FÖR TILL RO.

Som en susning mellan träden
kommer visan, går i moll,
går som fjärran sorgeskväden
ifrån fjärran, fjärran håll.

81. Sval kärlek.

Jag svär vid den gröna zinner
och den rödaste ultramarin,
vid de stora gigantiska mikrober,
vid den smånäpna astronomin,

att en kärlek har ej existerat
på sju sinom tusen år
såsom min. Vare härmed vidimerat!
Ja, jag hoppas du tror och förstår.

Och tror du mig ej på den eden,
på min sannaste vokabulär,
så är vidare att tänka på den seden
att man måste i nå'n vara kär.

Man måste med nå'n promenera
från sin sorgliga kvällsennui.
Vill du hävda och envist supponera
något ont i mitt galanteri?

82. Så dog en viking.

Det dånar en storm med makt denna hösten.
Måsarna skrika i vinden.
Hjärtana klappa så vilt i bröstet -
I dag löper molnet så lätt som hinden.
- I stormbrus finns stillhet för den som är ensam på klippan.

- Sjöslag ha kämpats, där jag var hjälten.
Männerna lades på båtar -
Modet har stillats av sår i mjälten.
I dag tänker hjälten på kvinnotårar.
- Det är så tungt för den som är sårad på klippan.

Jag har varit en man att kämpa,
hövitsmän kysst mina fötter.
Sinnenas flykt kan blott döden dämpa
när själen rycks bort ifrån hjärtats rötter.
- Det är så fridsamt att dö ensam på klippan.

83. Högsommarnattens problem.

Hör, nu viska små flickor i hövålmars hägn:

- Nej låt bli mej din otäcka karl!

Och de vägrar så tvärt för kyssarnas regn,

- oj, den karlen för hyckel det tar

av en viskande flicka en natt ibland hö,

för hon trår ju till kärlek som hungrig till brö'.

Men - elände, elände, går nuckornas tal

- den gör ont denna ungdomens lek

här i tåreskuggornas trångsynta dal

i den själ, som är vissnad och blek.

Fast skall flickorna små minnen bli värda att ha,

då skall livet få skänka och livet få ta.

För en högsommarnatt med dess kärlek och kval

är ett dop till en vidare värld,

där som fåglarna sjunga i liljornas dal,

när man gångar sin levnads färd.

Alltså - viska små flickor bland vålmar och hö,

för rätt snart bli ni gamla och gråna och dö!

84. Vad är det?

Det är något bakom den tystnad,
som rå'r mellan dig och mig.
I tigandet skälver en lystnad,
som rå'r mellan mig och dig.
Det är mening bakom den dova
och tryckande ensamhet,
något, som synes mig lova
ett slut på vår ensamhet.
Det är något, som hetsar och plågar,
det är något vi innerst vill.
Jag vet vad det är som plågar.
Jag vet vad vi längtar till.

85. Korsarens självrannsakan.

Länge hade han suttit vid den lilla vita kyrkan, som med sin kyrkogård, där gravarna voro halvt översandade av flygsandens mjuka smygande matta, låg gömd bakom sanddynerna. Han hade suttit i drömmar, den gamle korsaren. Nu började han mumla. Och det var en melankolisk bitterhet i rösten, när han lät självironin få utlopp:

"När som sommarvinden asplöv skakar
över stilla griftero,
flyter blod längs äntherakar,
död och kval ur fjärran strider gro.

När som sommarlätta skyar spegla,
drömmare, sig i din blick,
fara stolta skepp som segla
ödets män med rovdjursskick!

Låt krämaren löpa över min klinga,
så är ju korsarens sätt.
Låt styrkan blöda och fegheten springa,
så är ju vår gamla rätt.

Men när vi skändat med liv och lust
och utan heder på främmande kust,
då kommer en längtan till egen hamn,
till någon att älska och ta i famn.

Men hatet ropar ur varje öga:
Tag bort din blodstänkta hand,
Vår Herre, som tronar i makt i det höga,
dig kaste i helvetets brand!
Säj, hör du dem gråta, de bleka själar
du offrat åt rovlystna'ns gud,
de tandagnisslande syndaträlar,
som dött på din klingas bud?

Nej, aldrig!
Aldrig skall renheten kyssa till ro din själ!
- Jag tappre, jag stolte, jag store!
När ångesten brinner, det jämrar därinne. Jag önskar väl,
att död och glömd jag vore!

Men när Vår Herre på domens dag
åt Helvete vräker de ljumma,
och jorden darrar för Guds vredes slag,
och alla ögon bli skumma,
då blickar jag upp, när skutan går i kvav,
med trots emot honom i höjden:
Min själ är för stor för ett svaveleldshav,

jag hatar den himmelska fröjden.

Men stolt som en guds är min örneblick:
I människor, ert liv gick i skritt!
Ni skäms över mig och mitt rovdjursskick,
men det liv jag levde var mitt! "

86. Resignation.

Nån gång så bär det uppåt,
men oftast bär det nerförli
- det är så lätt att rutscha nedför backen.
Och vill man inte klättra,
går hellre runtenom förbi,
så kan man också bryta nacken.

Ibland så är man lycklig,
men oftast är det "fy för fan",
och mest så har man tråkigt - blir förbannad.
Och allt som man får lida
det smakar mest som bara tran;
var aning om en sorg blir fort besannad.

87. Vart bär du mig, min tanke?

O, du min tanke, vart drar du mig, vart bär det hän?
Var skall min längtan och mitt grubbel sluta?
Det är så längesen jag var så klok som andra.
I djupa klyftor står doften kärv och från
kring lidelsernas ulvar, där de tjuta
och gnida sig i mörkret mot varandra.

O, du min sugande åtrå, som fötts av nöd,
du flod, som stormar genom mörka nätter,
vart leder du min trötta hjärnas drömmar?
Säg vart du bär mig, förr'n den bleka död
med korset på en grav ett slutstreck sätter
- en gräns för allt som genom själen strömmar.

Vart leder du, du själens dystra mognad?
Viken öken skall du genomströva,
vilka fält skall ristas av din plognad,
vilka gifter skall du ännu pröva?

Jag har lämnat alla kända stränder,
och min själ går ensam och förpinad
som en låga, som har flytt från svarta bränder,
från en brasa kolnad och förtvinad.

88. Konstnär.

Underlige man, hur går din hjärnas vindlingar?
Var kommer dina tankar och syner?
Där andra sågo kristna eller hedningar,
där såg du solglans över öknens dyner.
Din blick for vida kring de gömda riken,
vars gränser fötts ur dina händer.
Vi såg blott landsvägar med fula diken,
där du såg äventyrets vida länder.

Underlige man, var tog du skapartankarna,
som levde genom dagar och nätter,
tills själens farkost slet de trygga ankarna
och gick mot kusten som mot sagan vetter?
Ur drömda lidelser passionens ånga
steg darrande i brustna tågors slinga
- du underliga själ som kunde fånga
vad ingen annan sökt att tvinga!

89. Det vadar i blod en korsfararhär.

Det vadar i blod en korsfararhär
mot Salems förgyllande murar,
den drar genom möda och dödsens besvär
med psalmsång som spelas på lurar.

I dimma och fåvitsko skriker den fram
med svärd och rykande bränder
att tjäna den herre som var som ett lamm
och med mjuka smekande händer.

I härmän och riddare, sörjen till blods
att den gåvan han gett flyktat undan!
I kyrkones furstar, varen svåra till mods
att blott falskhet blev eder begrundan!

Ty han, som ni hylla, i kärlekens namn
med mildhet och saktmod framskrider.
- Så älsken varandra och ta'n uti famn
i stället får blodsdåd och strider!

90. Tröst.

Mjuk är kvinnans kind.
Som en sommarvind
den synes dig.

Lent är lögnens ord,
faller på vår jord
och tröstar dig.

Mjuk är böljans famn
när den i sin hamn
mottar dig.

Mild är Döden själv.
Över Stygens älv
han följer dig.

91. Suck från en ensams hjärtegrund.

Nej, det blir ingen vers och meter
och ingen klingande dikt
av det trista ordsvall, som heter
den ensammes hopplösa bikt.

För min vän har rest och är gången,
och drömmen i vaka har vänt.
Den villan, som hållit mig fången,
är slut, det är det som har hänt.

Du frukt av min tanke och önskan,
varför vek du ur drömmarnas land,
så att sol gick i moln över grönskan,
och var äng blev till ökensand?

92. Skånske seglarens önskan.

Kom till mig i skydd av natten
av augustimörkrets svarta hölje!
Kom till mig - se vida vatten
att besegla med vårt seglarfölje
stå till buds i denna kväll.

Ty den båten som vi seglar
heter Amor, går på kryss
i den ocean som speglar
Zevsens fröjd vid Afrodites kyss.
Skall vi segla långt i denna kväll?

Kom till mig i skydd av Luna,
där hon går bland kärleksdiga skyar.
Milda stjärnor lysa för din nuna,
när du sakta hit dig tyar.
Kom och segla med din vän i denna kväll!

93. En misslyckad musikus.

Du har haft svåra intervaller och krokiga passager
i din levnads hårda symfoni,
flera takter blev till riktiga rytmikblamager
utan takt och mening i.
Men bland alla fräna dominantdissonanser
flöt dock stundom tonikans ljuva klang
fram i milda, flyhänta, ljusa harpkadenser
eller gladlynt flöjtharang.

Mest dock röt i avgrundsdjupa kontrationer
dina basars bukiga, bullrande bröst,
dina pukors virvlande klangcykloner
sökte stundom att döva sorgens röst.
Varje tempo har gått sönder någonstans,
fastän grundligt förberett och övat.
Allt har blivit utan flott briljans,
vart sforzando blev av olust dövat.

Vem har skrivit partituret utan fröjder?
Varför dömdes du till fiasko och förlust
av det stora sammanhangets höjder
och till evig motgångs bittra pust?
Nu är det försent att börja om,
snart är symfonien slut!
Enda trösten: du är en som
trotsade ändå - och höll ut.

94. Gör någonting!

Vår levnad är ett kafferep som snattrar
omkring en gammal tramsig elegant,
och hur än diskussionen mal och tjatrar,
så blir dock allting endast fjant.

Ty varje allvar man ju helst kalfatrar
tillsammans med en bättre manlig tant,
som ler åt allting, fastän salvor knattrar
framför den stängda portens rännstenskant.

Men vad jag längtar efter friska vindar!
Låt pratet vara nog och låt oss handla!
Gör något stort! Slå sönder rutor eller grindar!

Finn något djärvt som riktigt kan förvandla
den söta ton som sig om hjärtat lindar
- åtminstone nått annat att förhandla.

95. En liten bild som gömmes.

Säg har min broder gömt en liten bild
från våren som stod grön en gång för år sen,
en liten bild, som gömmes, och förmår sen
att lysa som en låga fin och mild?

Har brodern märkt, när levnaden går vild
tills själen far i blindo, ingenting förmår sen
och ingenting tycks kvar, utom en bår sen,
och varje strävan tyckes tröstlös och förspild,

att just den lilla bilden innerst inne
av någon som var mycket, mycket kär
gör om vart visset blad till lödigt guld,

tills varje halvförgäta bittert minne
blir sång av fåglar i de lunder, där
god glömskas susning blåser bort vår skuld?

96. Den lilla tanken i mitt hjärta.

Den lilla, lilla tanken i mitt hjärta
den lyser stilla genom långa år,
den viskar mjukt som bara den förmår
om något ljust, som ingenting kan svärta.

Säg, vet du det, att du, just du, var smärta
i denna långa tid, var tagg i sår -
har gett mig fåror, gråa glesa hår,
har gjort de fröjder gråa, som var bjärta.

Men det är bara milda taggar nu,
små rosentagg i sommar'ns blomningstid,
då doften ljuvligt tårfylld dämpar stingen.

Jag gömmer mina minnen djupt. - Gör du?
Har hjärtat någon röst, som viskar: Lid,
för det du mistat återfås av ingen?

97. Dolce far niente.

Är det ett lamm, som leker
i himlens blånande hus,
eller blott vind som smeker
ett moln i solens ljus?

Är det väl guld, som skimrar
på hav, som slumrar i ro,
eller blott sol, som timrar
av ljus och strålar en bro?

Är det en psalm, som klingar
ur havets svala djup,
eller blott brus, som tvingar
en ton ur bränningars stup?

98. Till en broder med ett handslag.

Din är den svåra lotten
att kämpa ensam och oförstådd,
att tränga dig uppifrån mörka botten
mot ljusstrålen anad men aldrig nådd.

Ditt är det svåra kallet
att sträva mot höjderna utan stöd,
att kämpa fast mot det bittra svallet,
att värja själen mot kroppens nöd.

Bitt blir det hårda ödet
att inte få något som vänlig skänk,
men väl att som oftast i skummande mjödet
få droppe av malört som bittert stänk.

Men minns i din vånda vad Skriften sagt:
att livet är bäst som möda och besvär.
Vad ödet i blindo på din skuldra har lagt
är kanske en gåva som livet beskär.

Och minns uti kampen, att ensam är stark,
om han kämpar med blanka lansar,
att min tanke är med dig på stridernas mark,
att jag gläds åt de vunna skansar.

99. Om hyllebusken, som vissnade och höggs ner.

Det satt en fågel i hylleträ't
och sjöng om död och förgängelse.
Det spådde rätt detta fjäderfät,
i spisen firas begängelse.

Snart växa plommon i långan rad,
där detta trädet har ståndat,
för vilkets pina och vissna blad
jag mig var dag haver våndat.

Och vinden viskar i pilevall
just denna sorgliga visa,
det är som tröst i en sådan trall,
det är som underlig lisa.

För den som älskar Guds gröna värld,
han älskar blommor och blader
och sörjer trädet, som brann på härd,
just när han diktade dessa rader.

100. Bären varandras bördor.

Och vill du bära, det skall jag bära
av kors och mödor och stingande tagg,
då vill jag taga din last och draga
med glada visornas friska dagg
den torra öknen igenom.

Ty ödelanden bli grödolanden,
när bördor skiftas på tröttande led.
För varje hjärta, som tar i smärta
den broders ångest, som pinad kved,
gå livets örter i blomning.

101. Efter läsningen av en dikt.

En dag står livet som en frostskog härjat
med bruna vissnade och ruttna ris.
Och lyser grönt, så är det endast ärgat
och härsket gift bland modd och smutsgrå is.

Den dagen får man intet annat bärgat
än nöd och sorg på allehanda vis,
och allt är ont, av djävulsskaper färgat,
och intet värt att lova, ägna pris.

Då går det kanske fram en dikt igenom världen,
en sång för själar av en storsint man,
en sångare och konstnär och profet.

Då är det ljuvligt hur den ljusnar, färden,
då grönskar allt som nånsin grönska kan.
Det är det märkliga med en poet!

102. Faraos Echnaton tömmer giftbägaren.

Se - ! Den bägaren är utav guld,
den drycken glänser som rödaste druvosaft!
Nu tar Faraos avsked av livet!
Jag kysser den sista bägarens rand.

(Han kysser bägaren, tömmer den hastigt och
slungar den otåligt ifrån sig.)

Bland ödemarkens klippor
är graven huggen.
I den dalen gråter blott hyenan
på ensam nattlig stråt.
Där brusa vinterns vindar
mellan hårda hållar.----
Där växer inga blommor
i dalen kring min grav -
där sjunga inga fåglar.
Men frigjord skall jag möta
min Fader!
Aton!
Solen!

(Han sjunker på knä och lutar huvudet i Nefertitis sköte.
Så sträcker han händerna mot den nedgående solen.)

O, Aton - min fader i himlarnas höjder - jag andas
din ljuvliga ande. Din skönhet är vilande ro
för mitt öga i alla de febriga strider, min tro
har att kämpa i nätternas tvivel, förr'n gryningen randas.

Jag önskar att höra din ljuvliga stämma beblandas
med de viskande röster, som i fläktande vindarna bo
- även i vinden från nordan, som slår sin giriga klo
i fädernas gravar, som av stormen i öknen besandas.

O, Aton! - Att mina lemmar må varda såsom unga
i värmen av den kärlek, som strålar i ljus från din panna!
Räck dina händer med din levande ande mot graven,

Echnatons vila från levnadens sorger och tunga,
att själen må leva, att anden för evigt må stanna
i glansen av de strålar du sänder över jorden och haven.

(Han famlar omkring sig med händer, som blivit maktlösa, och
stirrar med ögon, som inte längre kan se. Så kommer det som ett
förtvivlans skri:)

Ropa mitt namn i evighet - och - - det skall aldrig - - gå förlorat!

(Echnaton sjunker samman, medan Nefertiti stryker honom över pannan.)

103. Faraos danserskor sjunga.

På en akasias blomstrande gren,
på en akasiegren
satt i våren en duvohane.
När nordliga vindarnas viskande fläkt
bringade blomdoft och svalka,
sjöng han de vårliga känslornas glöd,
sjöng han en sång om en lotusblomma,
men mest,
men mest om det duniga duvobröst
med ett hjärta att klappa mot hans.

Se, duvan söker sin hona
i vår och akasiedoft,
och mannen söker sin kvinna
i månsken och stjärneljus,
till dess korpen blir vit
och svanen blir svart
och bergen stå upp för att vandra.

104. Gränsen mellan ont och gott.

Här längs randen utav linningen
löper gränsen mellan ont och gott,
gränsen, som den hand, som följer spinningen
av det mjuka silket, just har nått.

Här går gränsen, noga övervakad,
byggd av spenserbånd och tyg,
gränsen, som är mycket väl utstakad,
som man nalkas varligt och i smyg.

Vet du av att gränsen kan forceras,
gränsen mellan ont och gott?!
Hur än band och klädesplagg placeras,
finns det ingenting som hjälper. Inte nå'tt!

105. En visa om skaldens syn på unga fruntimmer.

Varjom och enom, som på diktan skurit lager,
vet ju fuller väl hur en ungmö hon är fager.
Med sin sockersnut
kör hon vettet ut
från varjom och enom, som ser att hon är fager.

Med älskan och smekan hon helst vill bli behandlad,
med agan och tuktan hon blir nog bäst förvandlad
till en sockerstrut
från en bitter trut,
till varjoms och enoms förnöjelse förvandlad.

Men stundom i löndom den skald som förer pennan
vid det hårda och stränga han tvekar litt i vännan,
för en söterling
är en ljuvlig ting
för den hårde stränge skald som förer pennan.

106. Samtal om en barndomsvän.

Visst hade jag vänner, när jag var liten,
var fäst vid kamrater - och så.
Men vänskapen blev ju så ofta sliten,
alltefter som tiden hann gå.

Och en hette Bernfrid till första namn,
och fiskare Karlsson det var hans far.
I en storm gick de bort, hann inte i hamn;
för vinterstormen - den tar och tar.

I sjöstövlar tunga och oljerock vid
sin sista kamp fick han kämpa.
Jag undrat så ofta vad han tänkte därvid,
- om ljusa minnen fick dödsfaran dämpa.

Med bara fötter bland käringtänder
han kanske aprang över blommande vång,
bland pilevallar och vita stränder
han kanske ante en doft av tång.

Han kanske mindes en långbent slyngel,
som sprang vid hans sida på strand,
som hjälpte till att dra bobisyngel
i solnedgångarnas rödgula brand.

För det var av mej som han lärde simma
bland saltstänk och solljus och vita rev,
för mej han berättade timma efter timma
om allt, som inte kan skrivas i brev:

om ynglingadrömmar stora och heta
och skepparhistorier och underlighet,
om allt vad bara de stora få veta
om flickor och synder och ljuvlighet.

Vi rullade brottande om i gräset
bland båtar och sumpar och fiskedon,
vi hörde det eviga brusande fräset
av bränningens sång om den eviga ron.

Det var några bländande sommars fröjder
vi levde tillsammans som uppslupna barn,
vår glädje besteg de heliga höjder
bland sillfjäll och spättor och fiskegarn.

Se'n fick jag på vintern ett brev från en tant.
Det var skrivet och postat i Trelleborg.

Jag kunde knappt tro, att dess budskap var sant,
för man tror inte gärna på brännande sorg.

Det handlade mest om trädgård'n och huset
och mycket av det, som är brukligt - så där,
men ingenting alls om havet och bruset
av brännings eviga rolösa här.

Så stod där ett P.S. nederst i kanten,
att fiskare Karlsson och Bernfrid gått bort
i en fruktansvärd storm! - Den kära gamla tanten
förstod ej vår kärlek, vårt broderskaps sort.

107. Parvis rimmad fyrfotad vers.

I den parvis rimmade fyrfota vers
kan man sjunga om allt ifrån Smyge till Färs,
om de stigar, som saligt längs häggarna gå,
om de gäddor, som sömnigt i vassarna stå.

Se, de gamle de visste nog mäkte besked
om hur knitteln var brukbar i alla de led
till en vårpoesi, till en höstmadrigal,
till en bröllopsgedicht i en höganloftssal.

Hör hur faunerna springa i fyrfotad takt
genom skymmande lundarnas brinnande prakt,
hör hur vårbäcken sorlar i knittelsprång,
samma takter som skogsvindens stormnattssång.

Och den dystraste sången om ängelen Död
hur den fick av de fyra trampande stöd!
Tungt trampande fötter, som bar på en kista
hän mot versens och levnadens allra sista.

108. Skaldrömmar.

Men den har inte kommit ännu min succès,
som skall komma som blixten ur skyn.
Och solen skall lysa och gatorna le,
och vårvinden fläkta om den samlade vyn.
Ja, vänta tills den kommer ett tu tre, får ni se!

Det skall bli ett kalas man skall minnas i sta'n,
när jag hämtar mitt guld på en check,
och hyran skall betalas av baraste fan
immer weck, immer weck, immer weck.
Ja, vänta, den skall komma, ser ni, endera da'n!

När jag får min succès som en jättesalut,
skall min fru få en päls och jag själv en hatt,
och Svensson får låna en tia utan prut,
för att jag har ju aldrig vatt den såsom att
haver kallsinnigt vägrat, när monies varit slut.

Ånej, när jag lyckats, skall pengarna gå,
och min argaste skattmas min argaste skatt
i en klingande stund uti handom skall få.
Jag vill se om han håller sin trut då för skratt!
Ja, vänta, får ni se min succès - passpå!

109. Rörande kriget.

Det finns i år en viktig sak att glömma,
den måste trängas djupt i själens vrår,
dit känslan icke, tanken icke når,
där livets friska källsprång aldrig strömma.

Vi skammens dryck i lönnedom måste tömma.
Att tala om den saken detta år
det är att vrida kniv i öppna sår,
att trampa hårt på bulnader som ömma.

Vi voro människor, och gudar lika,
vi drömde drömmar om ett liv i ljus,
vår ande skyddades av tankens mur.

Men skammen kom vår tro att vika
Den skammen är: att i blodigt rus
är människorna vordna onda djur.

110. Skymningsvisa till luta.

Det var en gång en blomma,
en saga och en sång,
och sagan var om blommorna
och sången om "en gång".

Den sången sjungs visst alltid,
den sagan hörs visst jämt
om blommans röda krona,
om suckar, lek och skämt.

"Det var en gång en prinsessa,
det var en grönan lund,
det var en fattiger yngling,
det var en solskensstund.

De kysste varann som två duvor,
hon skrattade och han grät.
Nu skämtar väl hon med en annan."
Så sången om sagan lät.

111. Forskaröde.

Som ryktbar forskare i vertebrater
hans ställning var rätt hög i andens värld.
En föresyn för de licentiater
han höll sig stolt från erotikens flärd.

Men av de ljuva flickor Alma Mater
ömt fostrar vid sin djupa visdoms härd
fanns ypperst en av sköna kandidater.
Hans plåga vart av hennes fågring närd.

O, skönhets tagg och kärleks svåra låga!
Visst viskade hans samvete ibland:
Statt fast vid dina vertebrater! - Dock

har lärdom, flit och vishet ej den tåga,
som kräves för att motstå Eros' hand.
Han föll! O ve, I vertebraters flock!

112. Kameralbitrådet på rätt spår.

Med åberop av vår hittillsvarande
för mig högst angenäma korrespondens
en fråga härmed, av vilkens besvarande
jag angelägnast skall dra konsekvens.

Det måste givetvis bli bestämmande
för vår skriftväxlings, hittills sakliga, form,
om nedan bifogade syns beklämmande
och ej tycks fylla en önskad norm.

Ty jag har nämligt vid närmre påsyn
helt sakligt funnit, att givetvis
den djupa känslan vid Eder åsyn
bör tryckas ut på ett annat vis.

Jag därför dristar mig bilagt sända
ett litet prov på en annan art
och djärves fråga, om den får lända
till efterrättelse i ett vart
av våra framtida skripta
och tecknar härmed med största aktning
och vördnadsfullt ivrig och varm uppvakning
Bernhard Svensson

Bil.

Skönt lyste solen på gröna trän,
vita var molnen som segla'
högt i det blåa, som smälte hän
i synrandens streck, som sågs spegla
sin ljusa pastell i din blick.
Så var det första dagen som gick!

Solar och blommor och gröna blad
ha lyst om de vägar vi färdats.
Märkligt min längtans sällsamma grad
har vuxit i stadga och härdats
till brinnande, skälvande tro.
Så miste sinnet sin ro!

Men skänk mig svaret på tillvarons gåta
en kväll när en näktergal sjunger,
när aftonens dimmor små dagdroppar gråta,
och själen ryser av längtans hunger.
Nog har det väl mognat i solvarma da'r
en kärlek som evigt blir kvar!

Adressatens anteckning:

Ser man på, hr Tråkmåns börjar visst ta sig. Kanske blir vår "hittillsvarande synnerligen angenäma bekantskap" med tiden rent av uthärdlig. Bara han inte vill att jag också skall skriva vers, för då gör jag slut!

Brita.

113. Dryckesvisa.

Visst sjöng ju skalden Bellman en gång nått
om "här och där små krogar", men så visst
som alltid livet synes ganska smått
har snart var trivsam vrå sin krogdisk mist.

Dock är det skönt att dricka ganska gott.
Det bor en poesi i all den list,
som krävs när full ranson man redan fått
men finner livet utan fylla trist.

Då höves det att dikta höga visor,
att smida vackra talesätt och ord.
Så är ju tiden vorden. Fy för tusan!

Förr söp man sig till dille, slog i flisor
var tanke på förnuft vid vindränkta bord!
Ja, skål och botten opp tills dag gryr ljusan!

114. Festdikt.

Vi ha plockat röda smultronbär
i vår barndoms gröna lund,
barnatankar lysande och söta.
Men när levnaden gav tunga och besvär
blev av skogen odlad grund,
som för frukters skörd vår kraft fick nöta.

Ocn nu längta vi från markens gröda
och från mannaålderns id
mot vår barndoms gröna lunder.
Där skall höstens färger flöda
i det svala regnets tid,
i de mörka, klara stunder.

Gångna äro smultronbärens skimmer
under vita sommarskyn;
gången är var gärning och dess frukter.
Kvar stå höga smäckra timmer,
kvar stå svamparna bland tuvors flyn,
och en åldrig höstskogs lukter.

Det är detta gåtan gömmer;
så den löper tidens väg!
Lycklig den som mätt på söta
bär och frukter går och drömmer
om den sena höstens svamparom
som en tröst i fukt och röta.

115. Två små pastoraler om trädgården i Gislöv.

1.

Rosor, liljor, gröna blader,
mors persiljor, bönerader,
allt finns i vår trädgård.
Fjärderfån och humlor flyga,
äldre män och gummor smyga
genom våran trädgård.

Alm och hyller växa höga,
mask och myller kråla tröga
kring i våran trädgård.
Plommonträn med äpplegrenar,
dunmjuk sand med vita stenar,
allt i våran trädgård!

Och en doft av sol och blommor
och av hav och ål och hommor
svävar i vår trädgård.
Äppeldryck och plommonsafter,
snäckesmycken, mod och krafter!
Allt fås ur vår trädgård!

2.

Det satt en fågel på hylleträt
och sjöng om död och förgängelse.
Det spådde rätt detta fjäderfät;
i spisen firas begängelse.

Nu växa plommom i långan rad,
där detta trädet har stådat,
för vilket pina och vissna blad
jag mig var dag har våndat.

116. Sorgen.

Sorg skrider tungt, svart är dess kappa,
hårda dess händer, hålögd dess blick,
bitter den dryck, dess bågare bjuder.

Aldrig anar anden ro.
Talande tungor tonar ur mörkret,
väcker slumrande, sovande sinnen.
Smärtan stinger likt svärd i själen.
Det är sorgen, dunkel, drömmande.

117. Skymningsdikt.

Nu ha poppelbladen sjungit,
rörda av en aftonvind,
aftonbön som klungit
viskande i björk och lind.

Och små moln ha dragit
bort mot fjärran länder
under rymd som sakta tagit
färg av solens målarhänder.

Men nu är mörkret här och natten.
Svartblå ruvar rymdens kupa
över mörka stilla vatten,
som stå tigande och djupa.

Nu börjar stjärnornas tempeldans.

118. Rosorna.

I ditt hjärta finns det rosor så röda som blod!
Se! Ett blad av de blommorna är en dyrbar klenod.
Det är kärlek och längtan och lycka! -
- Och jag som blott har taggar och törnen!

I ditt hjärta finns det rosor så vita som snö. -
Svalka min panna med dem då jag skall dö!
Det är renhet och oskuld att smycka
mig, som blott har taggar och törnen!

I ditt hjärta finns det rosor så svarta som en natt!
Var barmhärtig, var skonsam, min kära och min skatt!
Det är sorgen som till marken kan trycka
mig, som blott har taggar och törnen.

Men byt mig några rosor för en törntagga ändå!
Jag har ju inget annat att giva!
Jag såg ju dina rosor och ditt överflöds mått!
Och mina taggar bara såra och riva!

Mest vill jag ha av röda att fästa vid min barm,
att sjunga för om kärlek som brinner klar och varm,
och kanske några vita som liljeblommans blad.
Så vill min själ beskåda din renhet nöjd och glad.

Men gav du mig de svarta!?
Då vissna mina skogar,
då falnar allt mitt gull,
då falla mina stjärnor på markens svarta mull.
Det är tårarnas rosor de svarta!

119. En sommarvisa i en gammal sjörövestad.

När som sommarlätta skyar flyta
Över bländvitt kyrkotorn,
Dröm om storm på havets yta,
Dröm om ragnarök och Gjallarhorn!

När som sommarvinden asplöv skakar
Över stilla griftero,
Dröm om blod och enterhakar,
Död och kval med glädjen sammanbo.

När som sommarlätta skyar spegla,
Drömmare, sig i din blick,
Dröm om skepp, som stolta segla
Ödets män med rovdjursskick.

120. En melankolisk kvällsvandrare framför en kyrkogårdsgrind.

Och går min trötta skanka
Bland ljung på ödlig hed,
Så far min sorgsna tanka
På kärleks fjärranled.
Så sorgligt blåser vinden
Bland maskstugna aspeblad.
Nu stannar jag vid grinden
Och ser uppå gravarnas rad.

121. En blek yngling på en krogstrad.

O, Himlar, som skimra i strålande ljus,
Och helveten, som brinna!
Min stråke den vill sjunga i stora hus,
Där många öron höra.
Men alla mina drömmar smulas till grus,
Mens dagarna försvinna
Och tonerna drunkna i sus och i dus.
Vad har jag här att göra?!

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Du ton, som klingar ur min fiol,
Du kom från mitt eget hjärta.
Jag vill du skall dofta som nattviol
Och sjunga om glädje och smärta.
Du skall smeka som älskog och blända som ljus
Och skoja som festen i rikemanshus.
Sjung kärlek, sjung smålek, sjung vånda och kval!
Nu spelar jag om rosor i tåreskuggans dal.

122. En besegrad skeppsbruten viking.

Stormen susar så vilt om hösten
Och lidelserna brusa med vinden,
Hjärtana klappa så vilt i bröstet ----
Idag löper vinden så lätt som vinden.
Det är så stilla för den, som är ensam på klippan.

x x x x

Sjöslag ha kämpats där jag var hjälten -
Och männen lades på bårar.
Modet har stillats av sår i mjälten.
Idag tänker hjälten på kvinnotårar.
Det är så tungsam för den, som är ensam på klippan.

x x x x

Jag har varit en man att kämpa,
Och hövitsmän kysst mina fötter.
Sinnenas flykt kan blott döden dämpa,
När själen rycks bort ifrån hjärtats rötter.
Det är så fridsamt att dö ensam på klippan.

123. Till en jubals son.

Och hans broder hette Jubal; han blev stamfar för alla dem, som hantera harpa och pipa. Första Moseboken 4:21.

Det har seglat ett följe på tidsfloden ner
Utav Jubals sjungande ätter.
De ha stött i basun och spelat klaver
Och diktat fagra sonetter.

De ha gått omkring Jerikos murar en rund
Med en klingande sång inför Herran,
Och när murarna föllo en dånande stund
Då var Jubals ande ej fjärran.

Den anden var med Karl den tolvtes här
Och sjöng i en sprucken skalmeja,
Den lever i visan hos hes resenär
Ombord på en rutten galeja.

x X x

Du son utav Jubal du spelar med fröjd
En vemodig låt på din giga.
Det är som ett djur som mot himmelens höjd
Vill ropa, fast stjärnorna tiga.

O! Jag ser bak din glänsande sidenslagsfrack
Hur Jubal han nynnär canzonan
Med blick, som längtar - den blicken - ack -
Utav varg som gråter mot månan.

Men du kastar din tyngande Beethovenman
Som Jubals söner det göra,
Och med sång går din stråke sin sugande ban
Över strängar, mens mänskorna höra.

Då skymtar jag dagen, då alla utan tal
Vi mötas i jublande rader,
Och var ljudande malm och klingande cymbal
Församlas hos Jubal vår Fader.

Då ljuder det av harpor som många vågors brus
På havens vidaste vatten
När bränningar kastas mot klippor och grus,
Och stormarna fara i natten.

Då klingar det i höjden som en jublande drill
Av flöjter och klara violiner,
Och hela jorden lyssnar, all världen hör till

Från Nordkap och till Indiens braminer.

Men ensam över alla står hög en gestalt
Med höstens svala vindar kring håren.
Där står gamle Jubal som sjunger överallt
Och ler bak den rinnande tåren.

124. Fiskaren sjunger i sin båt om kvällen på havet.

Somna, du min våg, i västanfjärdar,
somna sakta mot holmens strand!
Slockna, du min sol, i molnets världar,
slockna stilla vid himlens rand!
Bryt, du starka storm, din vilda vinge av!
Flyg i duvohamn allt kring det vida hav!
Gunga roligt i vågens famn;
långt, långt i fjärran är mitt hjärtas hamn.

Kom, du tysta, kom, du underbara,
höga natt över spegelfjärd!
Havet somnar. Tusen, tusen klara
stjärnor blinka ur djupets värld.
Var är hon, som brinner, hög ovanskelig,
ensam bland de tusen, ensam där för mig?
Var är du, o min stjärna, nu?
Långt, långt i fjärran ensam brinner du.

Ja, jag ser dig, klara stjärnestrinna,
det var dig, som jag sökte glatt.
Det var du, som i livets storm och dimma
saligt log i mitt hjärtas natt.
Göm ditt hulda öga ej i molnet mer;
o, jag ser på dig, som man på våren ser,
när en vinter i hjärtat rår;
långt, långt i fjärran är mitt hjärtas vår.

Havet sover. Evigheten strålar
stum, högtidligt på jordens sorg,
och det tysta, mörka djupet målar
nya riken i nattens borg. □
Gunga mellan världar, du min båt!
O, var skall du hamna på din långa stråt?
Var, o var är ditt lugna bo?
Långt, långt i fjärran är mitt hjärtas ro.

125. Skottsår

Det blev så tyst i rummet,
klockan teg.
Jag väntade förgäves
dina steg.

Det är så meningslöst,
blommorna och allt,
så tomt
och kallt.

Nu hörs det steg i trappan.
De dör bort.
Hur kan sekunders plåga
kallas kort?

Det är väl inte verkligt
att du finns?
Du är väl bara något
som jag minns.

Ja, du ska aldrig komma
till mig igen.
Du är en kula i mitt bröst.
Den värker än.

126. Den vita tjurens berg.

I. En yankee på upptäcktsfärd.

Mister Little, yankeen, drog fram
i trakten av Phljang lake och Kiukiang.
Djonken var lämnad, dess gistnade stam
låg kvar bland slammet i Jantsekiang.

Nu lyste hans solhjälm i branta backar
bland bambu och lövskog och steniga rösen.
Och svetten rann utför kulinackar
för "Forward, push on!" var hans ständiga lösen.

Kvällen stod röd med en bullrande storm,
när hans flämtande skara högt uppe på kammen
knäfall höll bön efter kristen norm.
Ut i dånande blåsten skrek Little sitt Amen.

Men framför männen i kvällningens dunkel
låg härjad och svartbränd en skrämmande dal.
Visst lyste en bäck med glans av karbunkel,
men skogen var skövlad och marken låg kal.

"Den vita tjurens osaliga berg!"
Wang si fu mumlade kuslig i anden,
och kulierna röso och skiftade färg.
Mr Little slog ut med handen:

"Jag ser att taipingar bränt här och kämpat.
En eljest underbart fridsam ort!
Men striden har slutat. Larmet är dämpat.
Vad annars om dalen ha ni försport?"

Och Wang si fu att där på kuliers vis,
på huk med hängande händer.
Hans tal vart om fasor, mens dimmornas dis
i mörkret drog fram som gråbleka ränder.

II. Exotisk nocturne.

Det står en bambu med rasslande blad,
som kantas av ljus i månskenets bad,
när den flygande hägern sänker sin vinge.
Det är som om jade av silver finge
sin lyster, när aftonen grånar
långt under den bergkam där fjällvinden dånar.

Nu lyser elden däruppe med glöd
så klar som en lykta, vars låga röd
blir en stjärna, som stilla lyftes mot natten.
Det är som en klang av en bergsbäckes vatten
vill blandas med dämpade toner,
cikadornas gnidande klangvibrationer.

Och elden brinner för tröttgångna män,
som höra i natten den sagan igen,
som berättats i sekler - om dalens plåga -
när lägereldar med stilla låga
ha lyst bland bergssidans kullar,
där nattdimman sakta kring kammarna rullar.

III. Wang si fu börjar sin berättelse.

För tusen år sen här bodde en konung.
Grått var hans huvud av visdomens ljus.
Hans tal var doftande rökelse. Honung
flöt från var tunga i konungens hus.

Den bäcken, som flyter längs vita stenar,
var fylld av foreller, dess våg
gick porlande fram under hängande granar,
där villebrådsfyllda dungarna låg.

I templens klang av dova gonggonger
skar påfågelhanars gälla skrik,
och prästerna sjöngo till Laotse sånger
av underlig forntida sträv melodik.

Och konungens kvinnor, med bundna fötter,
kredensade målade skålar med vin,
som kryddats av mandel och rostade nötter.
Och fingrarna glänste av röd balsamin.

Men främst uti jakten var sonen av blodet,
vars pil flög från bågen, flög utan nåd,
vars spjut krävde offer. Kring jakterna stod det
ett skimmer av bragder och hjältars dåd.

Då började prästerna viska om tecken,
om spådomar tydda med stickor och blod,
och av de bekymrade ögonbrynsveckan
att döma var spådomen alls icke god.

En åldrig gubbe med rakad hjässa
smög fram en kväll med ett hemligt tal
till konungens dotter, en liten prinsessa,
det rörde jakten i konungens dal:

"Håll prinsen från jakten! Ty tider stunda
då en av gudarna kommer hit.
Vi äro befallda att tiga och blunda,
när vildbuffelhjorden får tjur som är vit.

Men blir han fälld, skall himmelens vrede
med spetälska slå vår jämrande hop.
Den örnen, som flyger från klippornas rede,
skall finna vår dal som en stinkande grop."

Då ljud där ett pärlande muntert löje
från läppar som kröktes i hån.
Och det kungliga huset fick mycket nöje
åt en gubbe som kollrats av gong-gongens dån.

Och kungen han fortfor att nedskriva dikter
och måla små scrolls uppå vattrat siden,
□ att samla porslin - och andra plikter
uppfyllde hans sinne mest hela tiden.

Och jakterna stormade fram över bergen
bland strimmiga tigrar och vildvuxen boskap.
Och tjurarnas dödsråman skar genom mårgen
på männen, som svurit den prinsen sin troskap.

Men prästernas spådom var glömd och förgången,
den viskades endast i gudarnas hall
bland gubbar som stapplade fram under sången
och ryste vid jakternas avlägsna skall.

IV. En dikt av konungen, textad med tuschpensel på siden.

Bortom österns kvällsolsröda
dröjer blicken, medan vildgåsfloeken
flyger över berg, som sova döda.
Vid den stilla dammen dricker bocken
skuggad av en pil, vars blad
sakta fälla daggens svala tårar
över böljans silverbad.
- Sakta falla daggens svala tårar.

V. Wang si fu fortsätter sin berättelse.

Så drog då konungasonen en dag
bland rasslande bambu mot kärret i söder
med bågar och pilar i jägarnas lag,
mot träsket där solen i middagstid glöder.

De spårade bufflarnas gång över marken,
där klövarna lyftats med sugande smällar.
De jagade dem mot de höglänta parker,
där skogarna susa i vindfyllda kvällar.

I en glänta de skymtade främsta tjuren.
Den var vit som en sky om våren,
och prinsen skrek: "De andra djuren
må vi jaga och följa i spåren,

men denne får leva för sin vithets skull.
Må han draga i frid från den övriga hop."
Och jakten drog fram, till dess dagen vart full,
med klapprän och hundskall och rop.

Då stod på bergens sydliga kam,
där blicken når vitt över Pohjang Lake,
en skälvande hjord av bufflarnas stam
och väntade döden av männens lek.

Den vita tjuren sin hornprydd panna
höll sänkt, och med råmande bringa
drev han jägarefloeken att tveksamt stanna.
Det var som om kunde han männen betvinga.

Men konungason är ej fallen för lydnad.
Högt rör han: "Skilj tjuren från hjorden!"
Och tjuren riste på hornens prydnad
och syntes förskrämd av de ropade orden.

De sågo hans högvälvda bogar
stegras och falla i darrande skräck
över branten som stupade högt ovan skogar
och Pohjang, som blånar mot synrandens streck.

Så har det berättats att jakten vart slutad
den dag de dårarna jagade Gud,
den dag då Himlen blev skändligen skändad
av jägareföljet på prinsens bud.

VI. Döda äro furstarna och deras blodsarvingar.

Nu anas endast deras fjärran storhet
i något fordom präglad mynt,
en sirad bambustav i tempel funnen
och utav seklers solbrand brynt.
Men här bland bergen gick med yverborhet,
bland män, som bugade och log försynt,
den ätt, som sköljdes bort och var försvunnen
ifrån den härskargärning, den så stort begynt.

Nu ruvar endast örn och vilda vingar
där duvor kuttrade längs silverbäck.
Här tjuta blott schakaler genom natten
inunder vildgåsflorens flyttningsstreck.
Ty döda äro furstarna och deras blodsarvingar,
och flydda äro bufflarna från snårens häck.
Med jägarna har villebrådet sökt de vatten
där glömskans böljor skölja djonkens däck.

VII. Wang si fu slutar sin berättelse.

Så gick det än några lugna dagar
efter den bländvita tjurens död,
tills en morgon en flicka för drottningen klagar
att den bundna foten är svullen och röd.

Så började sjukan i konungens hushåll.
Det ruttnade bort, det folket här bodde.
Och plågor och bulnader vordo dess kosthåll,
det folk som på gudarnas vrede ej trodde.

Och prinsen han drog som en spetälsk tiggare
genom Shansi, Hupeh och fjärran Sitschuan
och dog som en lumphög bland uteliggare
en afton i Tjankou, när kvällsrodna'n brann.

Den åldrige kungen såg lemmarna tvina
över siden som målats med poesi.
Det fanns i det hela vidsträckta Kina
ej bot emot vreda gudars magi.

Han samlade kring sig de överblivna
till en sista prunkande blommornas fest.
När vinet var slut, de tillspillogivna
fann döden och ron i en storslagen gest.

De brände sig inne i kungliga slottet,
lät flammorna slicka dess högresta murar,
ty sannerligt, sannerligt rågat var måttet.
De längtade ut ifrån köttets burar.

Bland brända ruiner och rasade kummel
har döden i sekler fått skrida.
Här tystnaden brett sig, och livets tummel
blott skymtats i fjärran, där slätterna bida.

Men trängda av hunger ha såriga bönder
här dolt sina fattiga risfält och skjul
av mattor och lera, som vittrat sönder
till en rykande grushög, smutsig och gul.

Sist kom som en stormvind en taipingaskara
igenom fördörelsens plågade land.
Man vet hur en krigshär med eld kan framfara!
Nu ligger allt skövlat av lågornas brand.

VIII. Mr Little ordnar saken.

Mr Little, yankeen, han lyfte sin panna:
"Oh Lord, låt allt vidskepligt tal
förflyktas för evigt! Ty icke förbanna,
välsigna i stället den härjade dal!"

Well, bäcken skall porla som förr mellan dungar,
där fåglarna sjunga sin Herres pris,
och andra än hedniska jägarekungar
skall fläktas av fjällvindens svalkande bris."

Så drog han tillbaka mot koleratrakter,
där värmen stod tjock över Jangtsekiang,
och djonkerna släpade tungrodda frakter
vid båtsmännens visors försövande klang.

Men bergen vid Kuling vart lösta från plåga,
och bungalows lysa bland bambu och ris,

för Little var yankee, hans brinnande låga
fick hjälp av reklamen på yankees vis.